

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, M. Katkaus g. 44, 09217 Vilnius, tel. (8 5) 275 2362, faks. (8 5) 272 4315,
el. p. info@nsa.smm.lt, <http://www.nsa.smm.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305238040

Kauno r. Zapyškio pagrindinės mokyklos
direktoriui

DĖL KAUNO R. ZAPYŠKIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS VEIKLOS VISUMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITOS

Vykdydami Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ĮSAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 23 punktą, siunčiame Jūsų vadovaujamos mokyklos veiklos visuminio išorinio vertinimo ataskaitą.

PRIDEDAMA. Kauno r. Zapyškio pagrindinės mokyklos veiklos visuminio išorinio vertinimo 2019 m. gruodžio 10 d. ataskaita Nr. A-9, 38 lapai;

Bendrųjų reikalų departamento direktorius,
atliekantis direktoriaus funkcijas

Mantas Masaitis

Rima Klimašauskienė, tel. (8 635) 27538, el. p. rima.klimasauskiene@nsa.smm.lt

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

KAUNO RAJONO ZAPYŠKIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS VEIKLOS VISUMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2019-12-10 Nr. A-9

Vilnius

IŽANGA

Vizito laikas – 2019 m. lapkričio 4–7 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Violeta Gendvilienė.

Vertintojai: Alma Finagėjevienė, atsakinga už 2 srities „Ugdymas(is) ir mokinių patirtys“ rodiklių 2.2.1, 2.2.2, 2.4.1, 2.4.2; 4 srities „Lyderystė ir vadyba“ rodiklių 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3 vertinimą;

Jolanta Kvedarienė, atsakinga už 1 srities „Rezultatai“ rodiklių 1.1.1, 1.2.1, 1.2.2; 3 srities „Ugdymo(si) aplinkos“ rodiklių 3.1.2, 3.2.2; 4 srities „Lyderystė ir vadyba“ rodiklių 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3 vertinimą;

Jolita Abraškevičienė, atsakinga už 2 srities „Ugdymas(is) ir mokinių patirtys“ rodiklių 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.3.1, 2.3.2; 3 srities „Ugdymosi aplinkos“ rodiklių 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3; 4 srities „Lyderystė ir vadyba“ rodiklių 4.3.1, 4.3.2 vertinimą.

Kauno raj. Zapyškio pagrindinėje mokykloje stebėtos 58 ugdymo proceso veiklos (54 pamokos, trys neformaliojo švietimo užsiėmimai, klasės valandėlė, priešmokyklinio ugdymo grupės užsiėmimas). Specialiojo ugdymo pratybos nestebėtos, nes specialioji pedagogė-logopedė prieš pat vertinimą nutraukė darbo sutartį su mokykla dėl asmeninių priežasčių. Vertintojai gilinosi į mokytojų ir mokinių veiklą pamokose, stebėjo jų elgesį ir santykius natūralioje aplinkoje (pamokose, per pertraukas) bendravo su mokytojais, mokiniais ir jų tėvais, socialine pedagoge bei aptarnaujančio personalo darbuotojais. Vyko individualūs pokalbiai su direktoriumi, pavaduotoja ugdymui, Mokyklos taryba, mokinių tėvų atstovais, Metodine taryba, įsivertinimo grupe (toliau – ĮG), Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), socialiniais partneriais. Vertintojų komanda išanalizavo mokyklos veiklos bei mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentus, pirminę mokyklos informaciją (toliau – MPI), Kauno raj. savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus pateiktą informaciją (toliau – SPI) apie akademinius mokinių pasiekimus rajono kontekste bei mokyklos perspektyvą savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos kontekste, naudojo Nacionalinei švietimo agentūrai (toliau – NŠA) mokyklos pateiktą įsivertinimo ir pažangos anketa (toliau – IPA). Vertinant mokyklos veiklą, vadovautasi Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1167 patvirtintu „Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu“, mokyklų išorės vertintojų elgesio kodeksu. Vertinimo procese ir ataskaitoje taikyta penkių vertinimo lygių skalė:

- „labai gerai“ – veikla yra išskirtinė, kryptinga, veiksminga, savita, kūrybiška (4 lygis); šiuo lygiu įvertintą patirtį galima paskleisti už mokyklos ribų;
- „gerai“ – veikla viršija vidurkį, tinkama, paveiki, potenciali, lanksti, (3 lygis); taip įvertintą mokytojų patirtį verta skleisti mokykloje;
- „patenkinamai“ – veikla yra vidutiniška, neblogo, nesisteminga, neišskirtinė, t.y. veikla mokykloje tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti (2 lygis);
- „prastai“ – veikla nepatenkinama, neveiksminga, nekonkreči, netinkama, veiklą būtina tobulinti (1 lygis);
- „labai prastai“ – veikla nepriimtina, būtina imtis radikalių pokyčių (N lygis).

Kauno r. Zapyškio pagrindinei mokyklai penkerius metus vadovauja direktorius Raimondas Bartkus.

Išorinio vertinimo metu surinkti duomenys leidžia teigti, kad 2018 m. direktoriaus veikla vykdyta 2018–2022 metų strateginiame plane numatytomis veiklos kryptimis (mokinių emocinių kompetencijų stiprinimas, kūrybiškumo ir saviraiškos didinimas ugdymo procese ir ugdymo kokybės gerinimas stiprinant pozityviąją komunikaciją) dera su 2018 m. mokyklos veiklos plano tikslais ir uždaviniais (stiprinti mokymosi, kaip galimybės atskleisti savo unikalumą, svarbos suvokimą; skatinti prisiimti atsakomybę už istorinio, kultūrinio ir gamtos paveldo išsaugojimą; formuoti vertybinį požiūrį į mokyklos ir valstybės tradicijas).

2018 metais mokyklos direktoriui skirtos penkios metinės veiklos užduotys įgyvendintos ir įvertintos labai gerai. Taip pat sėkmingai įgyvendintos veiklos, kurios nebuvo planuotos, tačiau reikšmingos ugdymo įstaigos veiklos rezultatams: atnaujinta Aktų salės įgarsinimo sistema, aptverta ikimokyklinio ugdymo grupių pastato teritorija ir įgyvendintas projektas „Matematikos pasiekimų gerinimas sukuriant ir efektyviai panaudojant inovatyvias erdves“.

Apibendrinant galima teigti, kad direktorius yra įsipareigojęs mokyklai, skatina visų bendruomenės narių tarimosi kultūrą strategijos ir planų įgyvendinimo užtikrinimui, asmeniniu pavyzdžiu demonstruoja sutartas vertybes: skatina bendrystę ir pasitikėjimą, atlieka ne tik socialinį formalaus lyderio vaidmenį, bet kartu dalyvauja įvairiose mokyklos veiklose.

Vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad visus rekomenduojamus tobulintinus veiklos aspektus mokyklos bendruomenė gali įgyvendinti veiksmingiau panaudodama vidaus išteklius, pasitelkdama partnerius, o aukščiausiais balais įvertintą patirtį ir pasiekimus paskleisti mokykloje ar rajone. Mokyklai vertėtų daugiau sutelkti dėmesį į pamokose vykstančių procesų stebėjimą bei pokyčių analizavimą įvairiose ugdymo veiklų srityse kokybiniu aspektu.

Vertintojų komanda nuoširdžiai dėkoja mokyklos direktoriui R. Bartkui, pavaduotojai ugdymui R. Veličkienei už sudarytas patogias darbo sąlygas, partnerišką bendradarbiavimą, mokytojams – už taktišką, pozityvų ir konstruktyvų dialogą, mokiniams – už nuoširdų, atvirą bendravimą.

I. STIPRIEJI IR TOBULINTINI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji veiklos aspektai

1. Mokyklos pasiekimų ir pažangos rezultatyvumas (1.2.2. – 3 lygis).
2. Mokymosi siejimas su mokinių gyvenimo patirtimis (2.2.1. – 3 lygis).
3. Veiklos, įvykiai ir nuotykių (2.3.2. – 4 lygis).
4. Pastato ir jo aplinkos estetiškumas (3.1.2 – 4 lygis).
5. Edukacinės išvykos (3.2.1. – 4 lygis).
6. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. – 3 lygis).
7. Pasidalyta lyderystė (4.1.2. – 3 lygis).
8. Mokyklos savivalda (4.1.3. – 3 lygis).
9. Bendradarbiavimas su tėvais (4.2.2. – 4 lygis).
10. Mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 4 lygis).

Tobulintini veiklos aspektai

1. Pažangos pastovumas ir pasiekimų asmeniškumas pamokoje (1.2.1. – 2 lygis).
2. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas (2.2.2 – 2 lygis).
3. Mokymo(si) įvairovė pamokoje (2.2.2. – 2 lygis).
4. Vertinimo kriterijų aiškumas (2.4.1. – 2 lygis).
5. Mokinių įsivertinimas (2.4.2. – 2 lygis).

KETURIŲ VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMAS

1. REZULTATAI

Kauno rajono Zapyškio pagrindinės mokyklos rezultatai vertinami gerai (3 lygis).

1.1. Mokinių asmenybės branda yra tinkama (3 lygis).

1.1.1 Asmenybės tapsmas potencialus (3 lygis).

Mokykloje paveikiai ugdomos mokinių bendrosios kompetencijos, tinkamai ugdomi mokinių gebėjimai, leidžiantys jiems tapti pilietiškais visuomenės nariais, sėkmingai planuojančiais asmeninį ir profesinį gyvenimą. Mokyklos vertybės – saviugda, tautinė savimone, bendradarbiavimas, tolerancija, saugumas, kūrybiškumas, atvirumas naujovėms, atsakingumas – skelbiamos 2018–2022 m. strateginiame plane. Kaip vertintojams teigė mokiniai, mokytojai, tėvai ir socialiniai partneriai, mokykloje vykstantys renginiai sudaro tinkamas sąlygas mokinių asmenybės unikalumui ir pasitikėjimui savo jėgomis bei savivertei atsiskleisti. Mokinių tarybos nariai jaučiasi svarbūs, psichologiškai saugūs. Mokiniai valdo save stresinėse situacijose, konstruktyviai sprendžia problemas – tai iliustruoja 2018 m. mokykloje atliktas 5–10 kl. psichologinio mikroklimato tyrimas, kurio išvadose nurodoma, kad mokykloje vyrauja stiprus mokinių siekis bendrauti, išlaikyti pagarbius, draugiškus, tolerantiškus santykius, laikytis mokyklos taisyklių ir tvarkos. Mokinių savivertė stiprinama laikantis mokykloje priimtų susitarimų dėl skatinimo formų. Mokinių savivertę stiprina ir pozityvūs visos bendruomenės tarpusavio santykiai, kuriuos išskyrė visi pokalbiuose dalyvavę bendruomenės nariai. Dauguma mokinių, kaip teigia pagalbos mokiniui specialistai, yra atsparūs neigiamoms įtakoms, mokykloje nėra aktualios rūkymo, pamokų nelankymo ar patyčių problemos, o pasitaikantys pavieniai netoleruotino elgesio atvejai sutelktus bendruomenei sprendžiami operatyviai ir konstruktyviai. Mokykloje skiriamas dėmesys tikslingam sveikos gyvensenos ugdymui: vykdomos prevencinės programos „Žipio draugai“, „Antras žingsnis“, Lions Quest programa „Paauglystės kryžkelės“, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa „Sveikai gyventi įdomiau“, organizuota viktorina „AIDS: geriau žinoti“, vykdomos veiklos, susijusios su rūkymo prevencija. Visa mokyklos bendruomenė įsijungia į solidarumo akcijas, kurios skatina empatiją bei socialinį atsakingumą (pvz., solidarumo bėgimas „Gelbėkim vaikus“). Mokykla bendradarbiauja su kitomis mokinių sveikata besirūpinančiomis institucijomis: Kauno rajono visuomenės sveikatos biuru, Kauno rajono pedagogine psichologine tarnyba. Mokytojai į dalykų pamokas integruoja „Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą“ ir „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą“. Mokinių asmenybės ugdymas paveikiai įgyvendinamas vykdant ir kitus projektus, dalyvaujant konkursuose, rengiant įvairias akcijas. Visa tai ugdo jaunosios kartos asmenybių unikalumą, kultūrinį patriotizmą, pagarbą krašto kultūrai, norą gyventi sveikai.

Mokiniais rūpi mokyklos bendruomenės ir miestelio gerovė. Pokalbyje su Mokinių taryba mokiniai išreiškė nuostatą, kad jaučiasi mokyklos šeimininkais, didžiuojasi besimokantys šioje ugdymo įstaigoje, tapatinasi su ja. Mokiniai palankiai vertina tai, kad jų nuomonė ir pasiūlymai yra išklausomi, įgyvendinami: mokykloje organizuojami teminiai ketvirtadieniai, puošiamos ir puoselėjamos mokyklos aplinkos (išdažytas dailės kabinetas, tualetuose pakabinti veidrodžiai) įrengta pasiūlymų dėžutė, įgyvendinamos kitos mokinių iniciatyvos. Pamokų stebėjimo protokoluose užfiksuota, kad mokiniai noriai bendrauja ir bendradarbiauja tarpusavyje, geba prisiimti atsakomybę. Vertinimo metu 33 proc. stebėtų pamokų mokytojams išsakyti stiprieji pamokos veiklos aspektai buvo susiję su tinkamu mokinių socialumu: gebėjimu bendrauti ir bendradarbiauti, atsakingu įsitraukimu į veiklas, gebėjimu išklausyti ir išsakyti savo nuomonę. Daugumoje stebėtų pamokų (91 proc.) mokiniai pagarbiai elgėsi su draugais, mokytojais. Mokykloje įgyvendinami socialinius emocinius įgūdžius formuojantys projektai ir programos, nukreipti į santykių ir mikroklimato gerinimą („OLWEUS“, „Antras žingsnis“ ir t.t.), dalykiniai ir informaciniai projektai (karjeros ugdymui, psichikos sveikatai, žalingiems įpročiams ir t.t.), bendruomenės projektai, su kitomis organizacijomis (senelių ar vaikų globos namais, Zapyškio bendruomenės centru, Kačerginės DC, Visuomenės sveikatos biuru, Domeikavos gimnazija ir t.t.) organizuojami renginiai, kurie vyksta už

mokyklos ribų. Mokyklos įsivertinimo duomenys patvirtina, kad organizuojama socialinė-visuomeninė veikla mokiniams yra įdomi ir prasminga (įvertis – 3,4). Išorinio vertinimo metu mokiniai buvo mandagūs, sveikinosi su vertintojais, atsakinėjo į klausimus, padėjo rasti kabinetus. Mokykla, skatindama mokinių socialinį solidarumą, toleranciją, pilietinį, tautinį aktyvumą, tinkamai organizuoja socialinę-pilietinę mokinių veiklą.

Išorinio vertinimo metu surinkti duomenys leidžia konstatuoti, kad mokinių gyvenimo planavimui skiriamas tinkamas dėmesys. Klasių auklėtojai savo planuose yra numatę ugdymo karjerai reikinius, susitikimus, edukacines išvykas (pvz., 2 kl. filmukų apie kosmetologės, floristės, psichologės profesijas peržiūra ir aptarimas, 4b kl. mokinių piešinių konkursas „Kuo dirba mano tėveliai“, valandėlė „Kuo aš užaugęs(-usi) norėčiau būti“, pokalbis 6 kl. „Mano svajonių profesija“, 7 kl. mokinių išvyka į Z. Zarecko gėlių ūkį, 9–10 kl. mokinių išvyka-susitikimas su dėstytojais ir studentais Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centre). Socialinė pedagogė dalyvauja klasių valandėlėse, kalbasi karjeros klausimais. Ugdymo plane numatyta integruoti Ugdymo karjerai programą į dailės, technologijų pamokas, tačiau šios programos integracija minėtų dalykų mokytojų ilgalaikiuose planuose nesuplanuota. 5–10 klasėms skirtos dvi neformaliojo švietimo ugdymo karjerai valandos. Žemesnėse (1–4) klasėse edukacinius užsiėmimus, susijusius su profesijomis, veda klasių mokytojos, mokinių tėveliai, pristatydami savo profesijas. Vyresnėse (5–10) klasėse organizuojami susitikimai su kitų įstaigų, profesinių mokyklų ir gimnazijų atstovais, kiekvienais metais lankomasi Karjeros dienoje ir kituose respublikiniuose profesines, aukštesniasias ir aukštąsias mokyklas pristatančiuose renginiuose. Mokykloje įgyvendinamas projektas „Būk“, profesijų ketvirtadienis (inicijuotas Mokinių tarybos), organizuojami neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ), robotikos užsiėmimai (inicijuoti tėvelių). Direktorius 2018-12-20 įsakymu V-102 sudarė darbo grupę, koordinuojanti karjeros planavimo ir įgyvendinimo vyksmą mokykloje. Mokyklos 2018–2022 m. strateginio plano SSGG analizėje vienu iš stipriausių aspektų išskirtas sistemingas ugdymas karjerai. Tai patvirtino tėvai pokalbyje su vertintojais bei 2017–2018 m. m. įsivertinimo ir pažangos ataskaita (apklausa tėvams), kurioje vienu iš aukščiausiu įverčių (3,3) vertinamas teiginys, kad vaikai žino apie tolimesnio mokymosi ir karjeros galimybes.

1.2. Pasiekimai ir pažanga vertinami patenkinamai (2 lygis).

1.2.1. Mokinio pasiekimai ir pažanga neišskirtiniai (2 lygis), pažangos pastovumas ir pasiekimų asmeniškumas pamokoje yra tobulintini mokyklos veiklos aspektai.

Mokyklos 2019–2020 m. m. ugdymo plano tikslas – sudaryti galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų. Daugumos mokinių įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumos lygis atitinka amžiaus grupei keliamus tikslus, siekius, mokinių turimą patirtį. 96 proc. stebėtų pamokų mokytojai numatė ugdyti bendrąsias ir dalykines kompetencijas. Būtina pažymėti, kad mokykloje nėra susitarimų planuoti mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymo lūkesčius, identifikuoti esamą kompetencijų lygį bei numatyti siektiną pažangą. Tinkamas socialinių kompetencijų ugdymas stebėtas 52 proc., komunikavimo – 21 proc., mokėjimo mokytis – 16 proc., pažinimo – 9 proc., iniciatyvumo ir kūrybiškumo – 7 proc., asmeninės – 2 proc., dalykinių – 37 proc. veiklų, kuriose mokiniai buvo linkę arba jiems buvo sudarytos geros sąlygos priimti atsakomybę už savo mokymąsi ir pozityviai bei konstruktyviai spręsti kylančias mokymosi problemas. Vizito metu 24 (44,4 proc.) stebėtos pamokos buvo šiuolaikinės arba bandyta dirbti šiuolaikiškai – orientuotasi ne tik į žinių perdavimą, bet ir į gebėjimų, kompetencijų ugdymą, skatintas mokinių noras veikti ir priimti atsakomybę už savo pažangą. Iš mokytojo skelbtų pamokos uždavinių analizės nustatyta, kad mokymosi uždaviniai dažniausiai orientuoti į žinių lygmenį, juose nekelta mokiniams nuolatinių iššūkių. Tik 2 (3,7 proc.) stebėtose sąveikos paradigmos pamokose (pasaulio pažinimo 2 kl. ir istorijos 7 kl.) tikslingai identifikuota mokinių daroma pažanga. Vertintojai pastebi, kad kompetencijų ugdymas turėtų būti siejamas su mokinių mokymosi motyvacijos stiprinimu. Mokykla tariausi dėl individualios mokinių pažangos stebėjimo, matavimo ir vertinimo: 2018-08-27 direktoriaus įsak. Nr. V-65 patvirtintas Mokinių individualios pažangos stebėjimo, fiksavimo, analizavimo ir pagalbos mokiniui teikimo tarkos aprašas, mokiniai pildė savo asmeninio tobulėjimo planą, jį aptaria su tėvais (globėjais), klasių vadovais, mokytojais. Mokytojų tarybos posėdžiuose, metodinėse grupėse

kalbama apie mokinių pažangą, analizuojami pasiekimų rezultatai. Mokyklos vadovų, mokytojų nuomone, daugumos mokinių akademiniai pasiekimai optimalūs ir visybiški. Tai patvirtina 2018 m. NMPP¹ ataskaita, kurioje nurodyta, kad Zapyškio mokyklos 2, 4, 6, 8 kl. mokinių rezultatai yra aukštesni už Kauno rajono ir šalies mokinių rezultatus bei 2017–2018 ir 2018–2019 m. m. lietuvių k. ir literatūros, 2018–2019 m. m. matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų (toliau – PUPP) rezultatai aukštesni už rajono ir šalies rezultatus.

Mokykloje sudarytos neblogos sąlygos mokiniams siekti individualios pažangos ir tenkinti saviraiškos poreikius dalyvaujant įvairiose veiklose. Kiekvieną mėnesį mokyklos skelbimų lentoje viešinami mokinių, padariusių pažangą, sąrašai. Mokyklos, mokytojų ir mokinių pasiekimai viešinami interneto svetainėje, socialiniame tinkle, ugdymo įstaigoje sukurta ir veikia mokinių skatinimo sistema. 2018–2019 m. m. rajono olimpiadose, konkursuose, varžybose laimėtos 56 prizinės vietos (iš jų – 14 pirmų, 17 antrų ir 25 trečios vietos). Respublikos konkursuose iškovotos 129 prizinės vietos (iš jų – 24 pirmos, 50 antrų ir 55 trečios vietos). Asmeniniai mokinių pasiekimai konkursuose, olimpiadose, sportinėse varžybose, įvairi ir rezultatyvi mokinių veikla, jungianti formalųjį ugdymą ir neformalųjį švietimą, skatina mokinių saviraišką, socialinę brandą ir asmenybės augimą, tinkamai papildo bendrųjų kompetencijų ugdymą. Daugumoje (82 proc.) stebėtų pamokų mokymosi uždaviniai orientuoti į naujai įgyjamas mokinių žinias ir gebėjimus. Išanalizavus 2018–2019 m. m. mokinių metinių pasiekimų suvestines nustatyta, kad bendras pažymio vidurkis yra 7,03; aukštesniuojų pasiekimų lygmeniu mokosi 10 (10,9 proc. 5–10 kl. ir 22 proc. 1–4 kl.) mokinių, pagrindiniu pasiekimų lygmeniu – 27 (29,3 proc. 5–10 kl. ir 53 proc. 1–4 kl.) mokiniai, o patenkinamu – 55 (59,8 proc. 5–10 kl. ir 24 proc. 1–4 kl.) mokiniai. Atsižvelgus į šiuos duomenis, darytina išvada, kad akademinės įvairovės lygmens pažangos pastovumas būdingas visiems mokiniams, tačiau mokinių akademinės pažangos lygmuo neišskirtinis, nes tik dalis (57 proc.) mokinių mokosi aukštesniuojų ir pagrindiniu pasiekimų lygmeniu. Iš apibendrintų pamokų stebėjimo protokolų vertintojai daro išvadą, kad mokytojai skyrė nepakankamai dėmesio kiekvieno mokinio pažangos atpažinimui ir įrodymui bei veiksmingoms išmokymo lygmenį identifikuojančioms užduotims. Tai, kad dalis mokytojų neakcentavo mokinio pažangos pamokoje, nesudarė palankių galimybių mokiniams patirti akademinio augimo džiaugsmą. Pažymėtina ir tai, kad mokykloje trūksta susitarimų, kaip identifikuoti, kiek (ar) kiekvieno mokinio turimos, įgyjamos nuostatos.

Kiekvieno mokinio individualios pažangos ir pasiekimų kaip pamokos objekto vertinimo vidurkis – 2,06 (dažniausias vertinimas, t. y. moda – 2). Tai vienas žemiausiai vertinimų pamokos aspektų. Apibendrintas individualios pažangos ir pasiekimų kokybės stebėtose pamokose vertinimas pateiktas 1 lentelėje.

Kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=54)

1 lentelė

Labai gerai	Gera	Patenkinamai	Prastai
	13 pamokų	31 pamoka	10 pamokų
	24,1 proc.	57,4 proc.	18,5 proc.

Iš 1 lentelės duomenų matyti, kad 24,1 proc. pamokų kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga įvertinti gerai, o 75,9 proc. pamokų – prastai ir patenkinamai. Mokinių pasiekimų ir pažangos asmeniškumas kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 7 kl. kūno kultūros ir geografijos, 2 kl. muzikos, 10 kl. anglų k. pamokose, kuriose tikslingai stebėta mokinių pažanga bei išmokimas. Stebėtose pamokose (6 proc.) mokiniams sudarytos galimybės įsivertinti pagal aiškius kriterijus, kaip (ar) pavyko įvykdyti pamokos uždavinius ir suvokti savo individualios sėkmės lygmenį.

Mokinių asmeninės pažangos matavimas kaip tobulintinas pamokos aspektas fiksuotas 19,1 proc. pamokų. Šiose pamokose mokinio pasiekimai nestebėti arba stebėti epizodiškai, dažniausiai

¹ Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas

nevertinti, neaptarti su mokiniais. Atlikę stebėtų pamokų protokolų analizę kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų aspektu vertintojai daro šias išvadas:

- aukščiausiai kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga vertinti šiuolaikinės mokymosi paradigmos pamokose (vertinimo vidurkis – 3 iš 4); pamokose, kuriose bandyta dirbti šiuolaikiškai, šio aspekto vertinimo vidurkis – 2,36; tradicinėse pamokose, kuriose vyravo mokymo paradigma, šis aspekto vertinamo vidurkis – tik 1,77;

- kiekvieno mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo kokybė tiesiogiai susijusi su mokytojų turimomis kvalifikacinėmis kategorijomis: mokytojų metodininkų pamokose mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo vidurkis – 2,18; vyresniųjų mokytojų – 2; mokytojų – 2,1; mokytojų, neturinčių pedagogo kvalifikacijos, – 1,5;

- pagal klases aukščiausiai kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga vertinti 2 ir 8 kl. (vertinimo vidurkis – 2,5 iš 4), žemiausiai – 6 kl. (vertinimo vidurkis – 1,4 iš 4) pamokose;

- koreliaciniai ryšiai rodo, kad kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai glaudžiai siejasi su vertinimu ugdant (koreliacijos koeficientas – 0,7), vadovavimu kiekvieno mokinio ugdymuisi (koreliacijos koeficientas – 0,63), mokymosi patirtimis (koreliacijos koeficientas – 0,61) bei ugdymo(si) aplinkomis (koreliacijos koeficientas – 0,59).

Pastebėtina, kad formuojamasis vertinimas tikslingai naudotas tik pavienėse (11 proc.) pamokose.

Peržiūrėjus įrašus TAMO dienyne fiksuota, kad iš 514 įrašų, skirtų tėvams apie jų vaikų ugdymo(si) rezultatus, 71 proc. yra pastabos dėl netinkamo elgesio, neparuoštų namų darbų, 29 proc. – pagyrimai ir paskatinimai. Vertintojai konstatuoja, kad mokytojams stinga gebėjimų taikyti paveikius bei veiksmingus formuojamojo taikymo vertinimo būdus, kurie sudarytų sąlygas pamatyti, pripažinti ir paskatinti kiekvieno mokinio individualią pažangą pamokoje. Atsižvelgiant į pateiktus duomenis daroma išvada, kad kiekvieno mokinio individualios pažangos atpažinimas, pripažinimas, parodymas pamokoje yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Klasės, koncentro, visos mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos augimas neužtikrina konkretaus mokinio gebėjimų pažinimo, ugdymosi proceso bei daromos pažangos stebėjimo, mokinio mokymosi sunkumų diagnozavimo laiku. Aptariant pamokos rezultatus vertėtų orientuotis į konkretų, pamatuojamą mokymosi uždavinį, įtraukti mokinius į mokymosi rezultato bei vertinimo ir įsivertinimo kriterijų numatymą, pamokoje daugiau dėmesio skirti asmeninės mokinių pažangos išryškinimui, aptarimui, fiksavimui. Tuo atveju mokinių mokymosi motyvacija stiprėtų, o mokėjimo mokytis kompetencija būtų ugdoma tikslingiau.

1.2.2. Mokyklos pasiekimai ir pažanga paveikūs (3 lygis). Rezultatyvumas tinkamas (3 lygis), ir išskiriamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas, o stebėsenos sistemingumas, pasiekimų ir pažangos pagrįstumas vertinami patenkinamai (2 lygis).

Daugumos mokinių pasiekimai baigus ugdymo programą ar jos dalį atitinka Bendrosiose programose keliamus tikslus ir mokinių galias. 2018 ir 2019 m. visi (100 proc.) mokiniai įgijo pagrindinį išsilavinimą ir toliau tęsia mokymąsi profesinėse mokyklose ar gimnazijose. Iš pokalbių nustatyta, kad daugumą mokinių ir jų tėvų tenkina mokyklos indėlis ugdant asmenybes – numatyti mokinių asmenybės ugdymo tikslai, būdai bei siejami rezultatai. Mokykla išsiskiria savo pasiekimais rajono renginiuose, projektinėje veikloje. Pažymėtini išskirtiniai mokyklos pasiekimai įgyvendinant įvairius mokomuosius, socialinius, bendruomeninius projektus: mokykla yra sveikata stiprinančių mokyklų tinklo narė, dalyvauja 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamame projekte „Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“, įgyvendina projektą „Matematikos pasiekimų gerinimas sukuriant ir efektyviai panaudojant inovatyvias erdves“, vykdomas projektas „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“. Mokykla dalyvauja bendruomenės projektuose, kuriems skirta įvairių fondų parama: projektas „Altoniškių piliakalnis: domėkimės ir kitus sudominkime“, laimėjęs Kauno rajono savivaldybės jaunimo veiklos 2017 m. projektų finansavimo konkurse; projektas „Sportuokime kartu 2017“, laimėjęs Kūno kultūros ir sporto programos įgyvendinimo iš Kauno rajono savivaldybės biudžeto konkurse paramą ir kituose projektuose, nurodytuose 1 priede. Mokykla turi mokyklinius autobusus, kuriais nuolat vykstama į įvairias edukacines išvykas. Remdamiesi pateiktais faktais, vertintojai daro išvadą, kad

mokyklos pasiekimų rezultatyvumas yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Siekdama aukščiausios pasiekimų rezultatyvumo kokybės mokykla turėtų išsiaiškinti turimų pasiekimų pridėtinę vertę ugdant jaunąją kartą.

Mokytojų tarybos posėdžiuose, metodinių grupių susirinkimuose pristatomi mokinių PUPP rezultatai, atliktų tyrimų rezultatai, aptariami pusmečio ir metiniai mokinių pasiekimai, tačiau priimamiems nutarimams trūksta konkretumo, sprendimų įgyvendinimo monitoringo, be to, posėdžiuose nepakankamai analizuojami kokybiniai rezultatų pokyčiai ir jų priežastys, trūksta gilesnės individualios pažangos analizės. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptariama per mokykloje organizuojamas atviras dienas tėveliams (globėjams); klasių tėvų susirinkimuose; individualiuose pokalbiuose; pateikiama TAMO dienyne. Mokiniai ir tėvai supažindinami su pasiekimų ir pažangos vertinimo sistema. Pokalbio su vertintojais metu tėvai išsakė nuomonę, kad mokyklos teikiamos informacijos netrūksta, ji yra savalaikė ir tinkama, nors 2018–2022 m. mokyklos strateginio plano SSGG analizėje kaip silpnybė išskirtas per menkas dėmesys mokinių pažangos analizei. Siekiant aukštesnės mokinių mokymosi kokybės, mokytojams vertėtų remtis pasiekimų duomenų analize, sistemingai apmąstyti įvairių klasių, grupių pasiekimų dinamiką, vertinti kiekvieno mokytojo darbo indelį, įvairių veiklų, edukacinių išvykų, projektų poveikį mokinių pasiekimams.

Mokykloje yra parengtas Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas (direktoriaus įsakymas 2017-08-21 Nr. V-80), numatytos mokinių, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo lygio, pagalbos priemonės pasiekimams gerinti, parengtas mokinių mokymo(si) pasiekimų gerinimo priemonių planas (direktoriaus įsakymas 2015-08-26 Nr. V-69). Tačiau kiekvieno mokinio pažangos optimalumas ir visybiškumas dar nėra tapę mokyklos veiklos prioritetu, dažniausiai mokykla koncentruojasi į akademinius pasiekimus, bendrosioms kiekvieno mokinio kompetencijoms skiriamas nepakankamas dėmesys. Mokiniai, įsivertindami savo pažangą, pildo Kompetencijų aplankus, kuriuose fiksuoja visų dalykų pusmečių įvertinimus, numato mokymosi lūkesčius ir būdus jiems pasiekti. Vertinant individualią mokinio pažangą akcentuojamas dalykų įvertinimų pokytis. Kompetencijų aplankų pildymą koordinuoja klasių auklėtojai, pasirašytinai supažindinami mokinio tėvai. Pastebėtina, kad formoje stinga dėmesio svarbiems pažangos aspektams – pastovumui, optimalumui ir visybiškumui bei bendrųjų gebėjimų ir vertybinių nuostatų pokyčiams. Susipažinus su Kompetencijos aplanko turiniu, pamokose naudojama įsivertinimo anketa galima daryti išvadą, kad visa informacija labiau orientuota į apibendrintą mokinio pažangą, tačiau ne visada sudaro palankias galimybes dalykų mokytojams giliau pažinti kiekvieno mokinio išgales bei laiku diagnozuoti konkretaus mokomojo dalyko mokymosi sunkumus. Planuodama formaliojo ugdymo(si) veiklas mokykla nepakankamai tinkamai panaudoja turimus duomenis, todėl mokyklos mokytojams vertėtų pagilinti žinias apie pažangos sampratą, įvertinti, kiek vykdytos veiklos prisidėjo prie mokinių pasiekimų ir pažangos.

Pokalbiuose mokyklos vadovai patvirtino, kad už įstaigos veiklos kokybę ir mokinių pasiekimus mokyklos direktorius kasmet atsiskaito savininkui. Mokyklos interneto svetainėje galima rasti vadovų veiklos ataskaitas už 2018 m. Tėvai teigė pasitikintys mokyklos vadovais, mokytojais, darbuotojais, žino reikiamą informaciją, esant poreikiui užsinaudoja mokykla, klausia, domisi, bendrauja su vadovais, mokytojais. Informacijos apie ugdymo įstaigą galima rasti mokyklos socialiniame tinkle Facebook ir interneto svetainėje <http://zapyskiomokykla.lt/>. Interneto svetainėje skelbiama informacija apie mokyklos veiklą: pagrindiniai planavimo dokumentai, ugdymo proceso organizavimo tvarka, teikiamos paslaugos. Svetainės skyriuje „Naujienos“ pateikiama išskirtinai pozityvi informacija apie mokinių pasiekimus, dalyvavimą įvairiose veiklose. Tačiau mokyklos tinklalapis nėra pakankamai informatyvus ir tik iš dalies atitinka 2018-12-12 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1261 patvirtintą „Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašą“.

2. UGDYMAS(IS) IR MOKINIŲ PATIRTYS

Ugdymas(is) ir mokinių patirtys Kauno raj. Zapyškio pagrindinėje mokykloje vertinami patenkinamai (2 lygis).

2.1. Ugdymo(si) planavimas yra potencialus (3 lygis).

2.1.1 Ugdymo(si) tikslai paveikūs (3 lygis).

2019–2020 m. m. mokyklos ugdymo planas sudarytas vadovaujantis 2019–2020 ir 2020–2021 m. m. pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais. Mokytojai ugdymo turinį planuoja ir įgyvendina vadovaudamiesi Bendrosiose programose (toliau – BP) numatytais tikslais, uždaviniais, metodinėmis rekomendacijomis ir ugdymo turiniu bei mokyklos ugdymo planu (toliau – MUP), kurio tikslas – sudaryti galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų. Pokalbyje su Metodine taryba pabrėžta, kad metodinės grupės yra susitarę dėl ilgalaikių planų formos, tačiau šių susitarimų laikosi ne visi mokytojai. Atsitiktinės atrankos būdu išanalizavus mokytojų parengtus ilgalaikius planus nustatyta, kad ne visų dalykų mokytojai ilgalaikiuose planuose nurodo, kokias privalomas programas pagal Bendrąsias programas integruos į ugdymo turinį. Tik pavieniai planai koreguoti atsižvelgiant į kintančius mokinio, klasės, mokyklos ar aplinkos poreikius. Beveik visi mokytojai planuodami ugdymo procesą pamokoje tikslingai orientavosi į dalykinių ir bendrųjų mokinių kompetencijų ugdymą, nors analizuotose ilgalaikiuose planuose ir nėra apibrėžta, kokias kompetencijas mokytojai planuoja ugdyti įgyvendinami ugdymo turinį. Daugumoje (83,3 proc.) stebėtų pamokų ir veiklų mokymosi uždaviniai derėjo su nurodytomis bendrosiomis kompetencijomis, t.y. uždaviniuose atsispindėjo siektini kompetencijų ugdymo gebėjimai. Stebėtų pamokų ugdymo(si) tikslai dažniau orientuoti į bendrųjų kompetencijų ugdymą (vertinimo metu vienoje pamokoje numatyta ugdyti nuo vienos iki trijų bendrųjų kompetencijų), mažiau – į dalykinių. Beveik visose (98,1 proc.) stebėtose pamokose mokymosi uždaviniai atitiko mokinių pasirengimo lygį ir galimybes. Vertintojai daro išvadą, kad dalykų ilgalaikiai planai, neformaliojo švietimo programos, klasių vadovų planai (rengiami mokslo metams), veiklos planai (rašomi kalendoriniams metams) orientuoti į daugumos mokinių poreikius atliepiantį ugdymą(si).

2.1.2 Ugdymo planai ir tvarkaraščiai tinkami (3 lygis). MUP parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais (toliau – BUP) reglamentuoja pradinio, pagrindinio, neformaliojo vaikų švietimo programų vykdymą ir atitinka mokyklos tikslus ir uždavinius („*Didinti mokinių atsakingumą ir savarankiškumą ugdymo procese*“, „*Stiprinti gebėjimus aktyvaus dalyvavimo dialoge...*“) bei valstybės rekomendacijas, Kauno r. strateginius tikslus. MUP parengė 2019-06-07 direktoriaus įsakymu Nr. V-51 sudaryta darbo grupė, susidedanti iš mokytojų, mokinių, tėvų, mokyklos administracijos. Šio dokumento projektas svarstytas Mokytojų ir Mokyklos tarybose, patvirtintas direktoriaus įsakymu bei skelbiamas mokyklos interneto svetainėje. MUP mokomųjų dalykų santykis ir jų pasiūla atitinka BUP reikalavimus. Mokykla, įgyvendindama ugdymo turinį, vykdo prevencines programas „Antras žingsnis“, „Žipio draugai“, Lions Quest programą „Paauglystės kryžkelės“ ir sudaro sąlygas visiems mokiniams nuolat dalyvauti vienoje iš šių programų, o Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo, Ugdymo karjerai, prevencines, Etninės kultūros ir kt. programas integruoja į ugdymo turinį. Neformaliajam švietimui išnaudojamos visos (22) skirtos valandos. Pagrindinio ugdymo programos mokiniams siūlomi lietuvių kalbos, matematikos, informacinių technologijų (tinklalapių kūrimo pradmenų, programavimo) moduliai. MUP numatyta, kad mokiniams, laikinai atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų (dėl sveikatos ar dėl ligos), siūloma kita veikla (stalo žaidimai, veikla kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijos, socialinė veikla). Pokalbyje mokiniai teigė, kad pageidautų mokytis vokiečių kalbos, norėtų daugiau integruotų dalykų pamokų, kurių organizavimas MUP nenumatytas. Vizito metu vertintojai stebėjo integruotą lietuvių kalbos ir literatūros bei dailės pamoką 5 kl. Ugdymo planavimą kaip stiprųjį pamokos aspektą vertintojai išskyrė 8 stebėtose pamokose ir veiklose (14,8 proc.), kaip tobulintiną – 3 stebėtose pamokose (5,6 proc.). Gera ir labai gerai suplanuotos pamokos pasižymėjo siekiamų tikslų ir veiklų derme, vadovavimo mokymuisi kryptingumu. Mokykloje ugdymas planuojamas taip, kad veiklos

padėtų siekti išsikeltų ugdymo tikslų, tačiau neišnaudojamos BUP teikiamos galimybės integruojant dalykus dalykus lanksčiai pritaikyti mokymosi laiką ir periodus ugdymosi poreikiams tenkinti.

Pamokų tvarkaraščiai padeda įgyvendinti ugdymo turinį. Tvarkaraščiai sudaryti neviršijant savaitinio pamokų skaičiaus, kiekvienai disciplinai skirta tiek pamokų, kiek nurodyta MUP, stengiamasi kaitalioti mokomuosius dalykus pagal profilį. Pradinės ugdymo programos 1 kl. mokiniams per dieną organizuojama ne daugiau nei penkios pamokos, tačiau penktadieniais mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis yra organizuojama tik 6 ir 9 kl. mokiniams. Pamokų tvarkaraščiai sudaryti atsižvelgiant į ugdomųjų dalykų mokymosi sudėtingumą. Pertraukoms per dieną 1–4 klasėse skirta ne mažiau kaip 1 val. 10 min., 5–10 klasėse – 1 val. 20 min. (organizuojamos dvi pertraukos po 30 min. po trečios ir ketvirtos pamokų, o kitos pertraukos – po 10 min.). Mokykloje mokosi 52,8 proc. pavežamųjų mokinių, todėl sudarant neformaliojo švietimo tvarkaraščius atsižvelgta į mokinių poreikius ir galimybes (įvairius būrelius lanko 94,4 proc. mokinių). Į pamokų tvarkaraščius įtrauktos klasių valandėlės ir konsultacijos užtikrina visiems mokiniams mokymosi pagalbos prieinamumą, sudaro sąlygas planuoti savo mokymąsi, dalyvauti klasės ir mokyklos veiklose bei stiprinti priklausymą bendruomenei. Mokyklos pamokų tvarkaraštis palankus daugumai mokinių siekti jiems optimaliausios asmeninės mokymosi pažangos ir pasiekimų, įgyti bendrąsias ir dalykines kompetencijas.

2.1.3 Bendras mokyklos orientavimasis į mokinių poreikius tinkamas (3 lygis).

Iš pateiktų dokumentų, pokalbių su mokiniams, Metodine taryba nustatyta, kad mokyklos administracija, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai pažįsta daugumos mokinių poreikius. Atsižvelgiant į tai, kad dauguma mokinių į mokyklą atvyksta anksti, jiems įrengtos poilsio zonos kuriose yra minkštasuolių, suoliukų, sėdmaišių. Pasak mokinių, mokyklos administracija atsižvelgia į jų poreikius ir stengiasi atliepti jų lūkesčius: patogus bibliotekos ir skaityklos darbo laikas, kasmet baigiantis mokslo metams vykdomos apklausos dėl neformaliojo švietimo užsiėmimų paklausos, kurios tikslinamos mokslo metų pradžioje. Mokyklos neformaliojo švietimo veikla skirta meninėms, sporto ar kitą veiklą pasirinkusių mokinių asmeninės, socialinės kompetencijoms ugdyti. 1–4 kl. mokiniams siūlomi 8 skirtingi neformaliojo švietimo užsiėmimai, 5–10 kl. mokiniams – 11 užsiėmimų. Verta pastebėti, kad liaudiškų šokių kolektyvą „Nemunėlis“ lanko 2–8 kl. mokiniai. Mokykloje atliekami mokinių poreikių atpažinimo tyrimai: logopedė tiria kalbos išsivystymo lygį, psichologė, socialinė pedagogė – mikroklimatą, adaptaciją, atliekami matematikos diagnostiniai, 2, 4, 6 kl. NMPP testai. Mokyklos įsivertinimo lqesonline.lt klausimyne mokiniai teiginį „Mokytojai man padeda pažinti mano gabumus ir polinkius“ įvertino 3,3 įverčiu, tėvai teiginį „Mokykloje atsižvelgiama į mano vaiko savitumą (gabumus, polinkius) jį ugdant ir mokant“ – 3,3 (4 lygių skalė). Pamokos, skirtos mokinių poreikiams tenkinti ir mokymo(si) pagalbai teikti, panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykų moduliams, ugdymo diferencijavimui sudarant laikinas grupes ar mokiniui individualiai. Mokykloje kiekvienas mokinis, susidūręs su mokymosi problema, gali dalyvauti konsultacijose, pasitarti su mokytoju ir išsiaiškinti patirtus mokymosi sunkumus ir nesėkmes po pamokos.

Mokykloje suformuota pagalbos mokiniui specialistų grupė, 2019–2020 m. m. ŠVIS² duomenimis, mokykloje dirba socialinis pedagogas, logopedas, specialusis pedagogas, veikia Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), kuri, kaip teigė pokalbyje komisijos nariai, sprendžia mokinių lankomumo, socialines ir mokymosi pagalbos mokiniams teikimo klausimus. Mokytojai, pastebėję mokinių, patiriantį mokymosi sunkumus, kreipiasi į VGK dėl pirminio specialiųjų ugdymosi poreikių ištyrimo. Specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) mokiniams teikiama specialiojo pedagogo pagalba. Specialusis pedagogas bendradarbiauja su dalykų mokytojais, kad SUP turinčio mokinio veikla pamokoje ir pratybose būtų nuosekli ir tęstinė, dalyvauja su SUP mokiniams parodose (pvz., Lazdijų švietimo centro respublikinėje SUP mokinių kūrybinių darbų parodoje „Kiek margučių, kiek margų“, Pasvalio r. švietimo pagalbos tarnybos skyriaus respublikiniame kūrybiniame konkurse „Mano pasakos herojus“ ir kt.). Logopedo pagalba daugiausia teikiama pradinėse klasių mokiniams individualių ir grupinių užsiėmimų forma. Socialinė pedagogė konsultuoja mokinius, mokinių tėvus

² Švietimo valdymo informacinė sistema.

ir mokytojus, organizuoja veiklas, vykdo prevencinę veiklą. Minėtos darbuotojos padeda veiksmingai ir operatyviai spręsti mokinių lankomumo, elgesio, bendravimo problemas. Socialinė pedagogė bendradarbiauja su klasių vadovais, inicijuoja ir organizuoja įvairias prevencines veiklas, renginius (pvz., „Skirtingi, bet vieningi“), projektus (pvz., „Draugystės jėga“, „Kino klubai“), socialinio emocinio ugdymo olimpiadą „Dramblys“, akciją „Mane džiugina...“ ir kt. Mokykloje vykdoma bendruomenės šviečiamoji veikla, stengiamasi, kad ši veikla būtų paveiki, todėl į mokyklą buvo pakviesti jaunimo linijos ir Lietuvos kariuomenės atstovai. Mokyklos bendruomenės nariams aišku, į ką, atsiradus problemoms, galima kreiptis pagalbos. Mokyklos pagalbos mokiniui specialistai aktyviai bendradarbiauja su socialiniais partneriais: seniūnijos socialiniais darbuotojais, Vaiko teisių apsaugos tarnyba, Kauno r. PPT, Kauno r. Noreikiškių policijos nuovada. Vertintojai pastebi, kad mokykloje daugiau dėmesio skiriama SUP mokinių poreikių nustatymui ir tenkinimui nei aukštesnė mokymosi motyvacija ir kūrybiškumu bei gebėjimais pasižymintiems, sparčiau besimokantiems mokiniams. Siekiama sudaryti tinkamas ugdymo(si) sąlygas mokiniams, turintiems elgesio, lankomumo, žalingų įpročių, emocinių ir socialinių problemų (SUP ir patenkantiems į rizikos grupes). Mokiniams, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo pasiekimų lygio, parengtas „Mokinių mokymo(si) pasiekimų gerinimo priemonių planas“ (2015-08-26, patvirtintas direktoriaus įsakymu Nr.V-69), kuriame numatyti mokymosi pagalbos būdai ir priemonės pasiekimams gerinti. Tikėtina, kad šis planas įgyvendinamas sėkmingai – 2017–2018 m. m. ir 2018–2019 m. m. pasiektas 100 proc. mokinių pažangumas. Išorinio vertinimo metu pagalba mokantis teikta daugumoje (63,8 proc.) pamokų ir veiklų, o 5,6 proc. pamokų (3 kl. anglų k., 5 kl. lietuvių k. ir literatūros, 7 kl. matematikos modulio) išskirta kaip stiprusis pamokos aspektas. Vertintojų daro išvadą, kad VGK, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų bei mokyklos vadovų bendradarbiavimas sudaro sąlygas daugumai mokinių laiku gauti reikiamą pagalbą.

Mokyklos bendruomenė didžiuojasi savo mokinių pasiekimais olimpiadose, konkursuose ir varžybose. 2018–2019 m. m. 48,4 proc. mokinių dalyvavo Kauno raj. olimpiadose ir konkursuose, iš jų – 51,9 proc. tapo prizininkais (plačiau apie mokyklos ir asmeninius mokinių pasiekimus žr. 1 Priedas). Dažniausiai gabūs mokiniai skatinami dalyvauti olimpiadose ir konkursuose. VGK nariai teigė, kad savo veikloje neaptaria gabių mokinių ugdymo(si) poreikių, o gabius mokinius pedagogai atpažįsta pagal akademinis pasiekimus. Mokykla neturi aiškių susitarimų, kaip ugdyti gabius ir talentingus mokinius, neparengta gabių ir talentingų mokinių ugdymo programa. Verta pastebėti, kad mokykla didžiuojasi mokinių pasiekimais viešindama informaciją apie juos socialiniame tinkle Facebook, mokyklos interneto svetainėje www.zapyskiomokykla.lt ir mokyklos erdvėse. Taip skatinama mokinių motyvacija siekti geresnių akademinis, sporto bei meninių rezultatų, tačiau pamokų kortelėse, pateiktose vertintojams, gabių mokinių skaičius pamokoje nenurodytas. Vertintojai stebėjo tik pavienes (3,7 proc.) pamokas, kuriose gabiems mokiniams buvo sudarytos tinkamos sąlygos ugdyti(s): skirtos sudėtingesnės, atitinkančios poreikius ir pasirengimo lygį užduotys klasės ar namų darbams. Tai fiksuota 2 kl. lietuvių k. ir 7 kl. lietuvių kalbos ir literatūros pamokose. Mokiniai savo akademinis, meninius ir sportinius gabumus bei talentus gali ugdyti(s) ir tobulinti dalyvaudami mokyklos pasiūlytose neformaliojo švietimo veiklose (Šokio studijos „Saulutė 1“, „Saulutė 2“, vokalinio dainavimo grupė, medijų laboratorija, sportiniai žaidimai ir kt.) bei mokyklos socialinių partnerių organizuojamuose užsiėmimuose. (plačiau žiūrėti skyriuje 4.2.3. „Mokyklos tinklaveika“). Gabūs ir padarę pažangą mokiniai yra skatinami pagyrimais pamokose ir elektroniniame dienyne, mokslo metų pabaigoje apdovanojami padėkomis ir dovanėlėmis, edukacinėmis išvykomis ir ekskursijomis. Vertintojai daro išvadą, kad gabūs mokiniai mokykloje turi galimybių realizuoti savo gebėjimus, yra vertinami ir gerbiami.

2.2. Vadovavimas mokymuisi vertinamas neblogai (2 lygis).

2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas yra paveikūs (3 lygis), mokymosi džiaugsmas – neišskirtinis (2 lygis), o mokymosi siejimas su mokinių gyvenimo patirtimis yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas (3 lygis).

Vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi stebėtose pamokose vertinimo vidurkis – 2,33. Tokį vertinimą pagrindžia 54 stebėtų pamokų duomenys, pateikti 2 lentelėje.

Vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi apibendrintas vertinimas (N=54)

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
4 pamokos	16 pamokų	28 pamokos	6 pamokos
7,4 proc.	29,6 proc.	51,9 proc.	11,1 proc.

2 lentelės duomenys rodo, kad 37,0 proc. stebėtų pamokų vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi įvertintas labai gerai ir gerai. Vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi komponentai kaip stiprieji pamokos aspektai įvardinti 33,5 proc. pamokų, kaip tobulintini – 42,7 proc. pamokų. Vertintų pamokų aspektų koreliacijos analizė atskleidžia stiprų vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi ryšį su ugdymosi aplinkomis (koreliacijos koeficientas – 0,80) bei vidutinio stiprumo ryšius su mokymosi patirtimis (koreliacijos koeficientas – 0,74) ir vertinimu ugdant (koreliacijos koeficientas – 0,73). Kadangi nustatyta, kad vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi ryšys su ugdymosi aplinkomis yra stiprus, tikėtina, kad gerinant aplinkų naudojimą mokymuisi pamokose, gerėtų ir mokinių mokymasis. Informacija pamokų stebėjimo protokoluose leidžia teigti, kad savo profesinę praktiką mokytojai daugiausia grindžia mokymo (tradicinės) paradigmos nuostatomis. Iš 54 stebėtų pamokų mokytojai šiuolaikiškai dirbo tik 2 (3,7 proc.) pamokose, 22 (40,7 proc.) pamokose bandyta dirbti šiuolaikiškai, o 30 (55,6 proc.) pamokų mokyta tradiciškai.

Stebėtų pamokų duomenų analizė rodo, kad vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi kokybė skiriasi priklausomai nuo mokytojo kvalifikacinės kategorijos: aukščiausiai vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi vertintas mokytojo kvalifikacinę kategoriją turinčių pedagogų pamokose (vertinimo vidurkis – 2,40), šiek tiek žemiau – mokytojų metodininkų (vertinimo vidurkis – 2,35), vyresniųjų mokytojų (vertinimo vidurkis – 2,33) pamokose, o žemiausiai – pedagogų, neturinčių mokytojo kvalifikacijos, pamokose (vertinimo vidurkis – 2,00). Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi geriau vertintas 1–4 klasėse (vertinimo vidurkis – 2,51) nei 5–10 klasėse (vertinimo vidurkis – 2,13).

Tikėjimas mokinio galiomis paveikus. Per paskutinius dvejus metus mokykla, atsižvelgdama į 2017 m. teminio veiklos įsivertinimo „Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas“ išvadas, tobulino šį aspektą pamokose: mokyklos įsivertinimo dokumentuose fiksuota, kad mokytojai pamokose organizavo daugiau stebėjimo, tyrinėjimo veiklų, kūrybinių žaidimų, skatino mokinius džiaugtis savo ir kitų darbais, parinko prasmingas veiklas, skatinančias smalsumą, sudarė mokiniams sąlygas kurti ir patirti kūrybos džiaugsmą, o klasių auklėtojai, bendradarbiaudami su specialistais, dalykų mokytojais ir tėvais, padėjo mokiniams susikurti asmeninius tobulėjimo planus, aptarė su mokiniiais ir tėvais kiekvieno mokinio mokymosi pasiekimų lūkesčius. Pamokose mokytojų tikėjimą savo mokinių mokymosi galiomis rodo mokinių smalsumo sužadinimas, skatinimas išsakyti mokymosi lūkesčius, liudijančius mokinių pasitikėjimą savo jėgomis. Pokalbyje su Metodine taryba, mokytojais teigta, kad mokykloje svarbus kiekvienas vaikas, todėl mokytojai stengiasi ugdymo procese nuolat kelti mokinių jėgas atitinkančius iššūkius, įgyvendinti vieną iš mokyklos prioritetų – pozityviosios komunikacijos stiprinimą visose ugdymo srityse. Stebėtų pamokų analizė rodo, kad beveik visose pamokose (94,4 proc.) skelbtas pamokos uždavinys, tačiau 37 pamokų (68,5 proc.) uždaviniuose numatyti nepamatuojami išmokimo rezultatai, nusakytos tik veiklas, 25 (46,3 proc.) pamokose mokiniams kelti žemi mokymosi lūkesčiai (uždaviniai neatitiko mokinių gebėjimų ir galimybių – buvo per lengvi). Kaip stiprusis pamokos aspektas tikėjimas mokinio galiomis išskirtas 10 (18,5 proc.) stebėtų pamokų, kaip tobulintinas – 7 (12,9 proc.) pamokose. Tikėjimas mokinio galiomis buvo akivaizdus 7 kl. lietuvių k. (modulio), 1 kl. muzikos, 6 kl. fizinio ugdymo, 4b kl. šokio, 7 kl. lietuvių k. ir literatūros, 2 kl. pasaulio pažinimo, 7 kl. technologijų, 4 kl. šokio studijos „Saulutė 2“, 9 kl. dailės, 1 kl. tikybos pamokose. Dokumentų analizė rodo, kad mokykla siekia sukurti tinkamas sąlygas asmenybės ugdymui(si), padedant daugumai mokinių pasiekti kuo geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgyti būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų. Vertintojai daro išvadą, kad dauguma mokytojų tiki mokinio asmenybės augimo ir mokymosi galiomis. Mokymosi džiaugsmas neišskirtinis, tai pagrindžia stebėtų pamokų analizė. Kaip stiprusis pamokos aspektas mokymosi džiaugsmas fiksuotas tik 5 (9,3 proc.) pamokose: 4b kl. matematikos, 7 kl. lietuvių k. (modulis), 2 kl. anglų k., 5 kl.

informacinių technologijų, 9 kl. dailės. Šiose pamokose pasirinktos užduotys skatino entuziazmą, kėlė džiaugsmą, mokiniai raginti džiaugtis savo darbu, jiems buvo įdomu mokytis. Pokalbyje su Mokinių taryba mokiniai tvirtino, kad jiems patinka mokytis šioje mokykloje, nes pamokos įdomios, mokytojai kūrybingi. Mokymosi įprasminimas kaip stiprusis aspektas išskirtas 13 (24,1 proc.) stebėtų pamokų. Mokymosi siejimas su mokinių gyvenimo patirtimis bendru vertintojų sutarimu vertinamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas, darantis teigiamą poveikį mokymuisi, ugdymo turinio atskleidimui. Vizito metu daugelyje pamokų mokytojai sudarė galimybių mokiniams žinias ir gebėjimus konstruoti vadovaujantis patirtimi. 7, 8 kl. geografijos (kalbėta apie vandens taupymą; mokymas(sis) sietas su informacija gauta edukacinėje išvykoje), 5 kl. žmogaus saugos (aptarti mokinių augintiniai), 3, 7 kl. matematikos (apskritimo ir skritulio sąvokos aiškintos kalbant apie dviračio ratus; taikytas tinkamas mokytojo ir mokinio dialogas), 2 kl. lietuvių k. (mokymosi uždavinys susietas su klasės gyvenimu – naudotas klasės albumas su mokinių nuotraukomis), 10 kl. lietuvių k. ir literatūros (tinkamai taikytas porinio darbo metodas), 3, 4b kl. pasaulio pažinimo (aktualizuota stuburo svarba, taisyklinga laikysena; mokiniai klausėsi širdies ritmo stetoskopu, matavo pulso), 9 kl. muzikos (klasikinės muzikos svarba išsilavinusiam žmogui), 1 kl. tikybos (mokiniai rašė savo gerus darbus, teikė šeimos, namų kasdieninio gyvenimo gerų darbų pavyzdžius), 5 kl. dailės, lietuvių k. ir literatūros (sudarytos sąlygos saviraiškai, gamtos grožio pajautimui) stebėtose pamokose mokytojai rėmėsi mokinių patirtimi, žiniomis, pamokų temos ir turinys sieti su gyvenimo patirtimi. Pokalbiuose mokiniai ir mokytojai akcentavo, kad mokyklos stiprybė – šiuolaikiškumas ir atvirumas pokyčiams. Vertintojai konstatuoja, kad mokyklos misiją „*Zapyškio pagrindinė mokykla – teikianti kokybišką ugdymą, atvira naujovėms, saugi švietimo institucija, ruošianti atsakingą, sveiką, ekologiškai raštingą, gebančią gyventi ir kurti nuolat kintančiame pasaulyje asmenybę*“ atspindi mokymo ir gyvenimo ryšys, paveikus mokymosi įprasminimas, siejant pamokos turinį su gyvenimu. Įstaiga potencialiai įgyvendina vieną iš mokyklos 2018–2022 m. strateginio plano 2 prioriteto „Kūrybiškumo ir saviraiškos didinimas ugdymo procese“ uždavinių – „Skatinti mokinius asmeninę patirtį ir išmokus dalykus pritaikyti praktikoje“.

2.2.2. Ugdymo(si) organizavimas vertinamas vidutiniškai (2 lygis), klasės valdymas paveikus (3 lygis). Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas ir mokymosi įvairovė yra tobulintini mokyklos veiklos aspektai (2 lygis).

Mokyklos 2019–2020 m. m. pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo plane susitarta dėl mokinio individualios pažangos stebėjimo, fiksavimo, analizavimo ir pagalbos mokiniui teikimo, dėl ugdymo turinio integravimo nuostatų: kokias papildomas programas ir koku būdu numatoma integruoti į mokyklos ugdymo turinį. Apklausos (NMVA, 2018 m.) duomenimis, teiginiui „*Per pamokas aš turiu galimybę pasirinkti įvairaus sunkumo užduotis*“ mokiniai priskyrė vieną iš žemiausių įverčių – 2,5, ir teiginį „*Mano vaikas gali pasirinkti užduotis pagal savo gebėjimus*“ taip pat įvertino vienu iš žemiausių įverčių – 2,8. Remdamasi 2018 m. mokinių ir mokinių tėvų apklausos duomenimis, mokykla įsivertinimo išvadose nurodo, kad „*nepakankamai diferencijuojamos užduotys pamokose*“. Mokyklos 2012–2017 m. strateginio plano įgyvendinimo analizėje teigiama: „*ir tėvai, ir mokiniai mano, kad vaikai neturi galimybės pasirinkti užduočių pagal savo gebėjimus*“.

MUP numatyta, kad „*mokytojų metodinės grupės analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų. Mokytojų metodinė taryba priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus*“. Iš dokumentų analizės matyti, kad Mokytojų, Metodinės tarybos posėdžiuose svarstomi diferencijavimo ir individualizavimo, dalykų integravimo klausimai, organizuotas seminaras individualizavimo ir diferencijavimo tema, tačiau iš stebėtų pamokų nustatyta, kad ugdymo(si) organizavimas (diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas; ugdymo(si) integralumas, įvairovė ir klasės valdymas) kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas tik 7,1 proc., o kaip tobulintinas – 22,7 proc. pamokų. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas tik 5 (9,3 proc.) pamokose. Veiksmingas užduočių parinkimas pagal sudėtingumą, papildomos užduotys gabesniems mokiniams, SUP mokinių konsultavimas, užduotys sparčiau

dirbantiems fiksuotos 8 kl. anglų k., 9 kl. fizikos, 5, 7 kl. matematikos, 2, 6, 7 (modulio) kl. lietuvių k., 3 kl. pasaulio pažinimo, 10 kl. chemijos pamokose. Daugelyje (83,3proc.) kitų pamokų mokytojai retai atsižvelgė į asmeninius ir ugdymosi poreikius. Pasak mokinių, mokykloje sudaromos sąlygos pasimokyti pas mokytojus, jei sunkiau sekasi, jie eina į konsultacijas arba susitaria su mokytojais pasikonsultuoti individualiai (per pamokas, per pertraukas ar po pamokų), bet tai daroma nesistemiškai. Atsižvelgiant į nurodytus faktus daroma išvada, kad diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Mokytojams vertėtų labiau atsižvelgti į skirtingus mokinių mokymosi poreikius (mokymosi stilius, gebėjimus, polinkius) ir, planuojant bei organizuojant mokymą(si), suteikti mokiniams galimybių dirbti skirtingu tempu, atlikti skirtingo lygmens užduotis. Tikėtina, kad tai sudarytų sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis jam priimtiniu pajėgumu.

Ugdymosi integralumas mokykloje neišskirtinis (2 lygis). Programų integravimas numatytas MUP skirsnyje „Ugdymo turinio integravimas“ ir MUP 10 p. susitarimuose dėl 2019–2020 m. m. mokyklos ugdymo plano („Integruoti etninės kultūros, sveikatos ugdymo, ugdymo karjerai, rengimo šeimai, lytiškumo ugdymo, smurto prevencijos, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programas į dalykų programas, integraciją fiksuoti mokytojų rengiamuose teminiuose planuose. 5–8 klasių mokiniams per klasių valandėles įgyvendinti LIONS QUEST programą „Paauglystės kryžkelės“). 2019 m. mokyklos veiklos plane numatytos integruoto ugdymo priemonės – „integruotas lietuvių k., dailės, informacinių technologijų konkursas „Džiaugsmo akimirkos“ ir integruotos pamokos, ugdančios mokinių atsakingumą ir savarankiškumą. Laukiamas rezultatas – prarastos 5 integruotos pamokos“. Ilgalaičiuose planuose nurodomi integraciniai ryšiai su kitais dalykais, bet atskirai suplanuotų integruotų dalykų pamokų nefiksuota. Ugdymo plane neaparta dalykų ar prevencinių ir kt. programų integracija, tai yra numatyta Metodinės tarybos plane. Metodinės tarybos nariai teigė, kad jie tarpusavyje susitaria, kokias temas nori integruoti, dažniausiai integruoja tikybos, lietuvių k., muzikos pamokas. Šiais mokslo metais integruotų pamokų iki išorinio vertinimo dar nevyko, o praėjusiais organizuotos muzikos ir lietuvių k., istorijos ir matematikos integruotos pamokos. Vertinimo savaitę stebėta integruota lietuvių k. ir dailės pamoka 5 kl. Mokyklos TAMO dienyne fiksuotos 3 integruotos pamokos (10 kl. lietuvių k. su anglų, rusų k.), skirtos Europos kalbų dienai, apie kurias mokytojai vertintojus neinformavo. Kaip stiprusis aspektas ugdymosi integralumas fiksuotas 4a kl. matematikos (siejama su geografija), 2 kl.(I gr.) anglų k. (turinio sąsajos su gamta, biologija, anatomija), 7 kl. rusų k. (tarpdalykiniai ryšiai su lietuvių ir anglų k.). Vertintojai daro išvadą, kad mokykloje tik iš dalies siekiama prasmingos integracijos ir mokymosi tarpdiscipliniškumo.

Mokymą(si) aktyvinančių metodų taikymas vertinamas patenkinamai ir rekomenduojamas tobulinti. Mokymo(si) įvairovė kaip stiprusis pamokos aspektas išskirta tik 2 pamokose (4b kl. matematikos ir 7 kl. istorijos pamokose derintas paveiklus grupinis ir individualus darbas). 55,6 proc. pamokų mokytojai dirbo tradiciškai, o 12 (22,2 proc.) pamokų mokymosi įvairovė įvardinta kaip tobulintinas pamokos aspektas. Šiose pamokose mokymo metodai neskatino siekti aukštesnių tikslų, neaktyvino mokinių, dominavo mokytojo monologas. Dažniausiai taikyti tradiciniai mokymosi metodai (mokytojo aiškinimas, pasakojimas, demonstravimas, darbas iš vadovėlio) ne visada mokiniams sudarė palankias sąlygas patirti aktyvaus mokymosi formas. Mokinių teigė, kad jiems patinka pamokos, kurias veda kūrybingi mokytojai, įdomiai organizuojamas grupių darbas, naudojamos IKT priemonės. Vertintojai daro išvadą, kad mokymosi metodų įvairovė pamokoje yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Tinkamas aktyvinančių mokymosi metodų parinkimas sudarytų sąlygas ugdyti aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, padėtų plėtoti mokėjimo mokytis kompetenciją, mokiniai labiau įsitrauktų į konstruktyvų mokymąsi.

Klasės valdymas tinkamas (3 lygis). Beveik visose (94,4 proc.) stebėtų pamokų siekta drausmę ir tvarką palaikyti sutelkiant mokinių dėmesį į prasmingą veiklą, mokymąsi. Pamokose, kuriose aiškiai sutartos taisyklės, mokiniai turėjo galimybę mokytis, susitelkti į jiems prasmingą veiklą ir įveikti mokymosi problemas. Vertinimo savaitę 3 (5,5 proc.) stebėtose pamokose fiksuotos klasės valdymo problemos, kai prireikė mokytojo įsikišimo dėl drausmės, o mokiniai sunkiai susitelkė darbui. Vertintojų vizito dienomis į pamokas pavėlavo tik 3 mokiniai. Pokalbiuose

bendruomenės nariai (mokiniai, mokytojai, tėvai) nurodė, kad įstaigoje vyrauja draugiški santykiai ir geras mikroklimatas. Vertintojai daro išvadą, kad klasės valdymas grindžiamas pasitikėjimu bei mokinių dėmesio nukreipimu į jiems prasmingą veiklą.

2.3. Mokinių mokymosi patirtys vertinamos vidutiniškai (2 lygis).

2.3.1. Mokinių mokymasis vidutiniškas (2 lygis), išskyrus mokymosi socialumą, kuris yra tinkamas (3 lygis). Mokymosi įvairių ugdymo sričių dalykų pamokose apibendrintas vertinimas pateiktas 1 paveiksle.

1 pav. Mokymosi kokybės vertinimas pagal ugdymo sritis (N – 4)

1 paveikslo duomenys parodo, kad apibendrintas mokinių mokymosi vertinimas įvairių ugdymo sričių dalykų pamokose, kurių imtis buvo didesnė, skiriasi nuo 2,2 (socialinio ugdymo) iki 2,56 (matematikos ir informacinių technologijų). Mažos imties stebėtose pamokose apibendrintas mokinių mokymosi vertinimas skiriasi nuo 2 iki 3. Stiprus vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi ir mokymosi patirčių koreliacinis ryšys (koeficientas – 0,74) rodo, kad mokymasis gali ir turi būti planuojamas ir modeliuojamas atsižvelgiant į bendruosius ugdymo(si) tikslus ir konkrečius mokymo(si) uždavinius. Darytina išvada, kad pamokose, kuriose vadovavimas ugdymuisi geras, mokymasis taip pat yra geras, o aktyviai ir atsakingai mokydamiesi mokiniai pamokose padarė didesnę pažangą ir pasiekė geresnių rezultatų (vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi ir mokymosi patirčių koreliacijos ryšys – 0,61). Pamokų, kuriose fiksuotas bandymas dirbti šiuolaikiškai, apibendrintas mokymosi patirčių vertinimas – 2,7, tradicinių – 2,1, šiuolaikiškų – 3,3. Apibendrintas mokymosi vertinimas stebėtose pamokose pateiktas 3 lentelėje.

Mokymosi patirčių stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=54)

3 lentelė

Labai gerai	Gera	Patenkinamai	Prastai
2 pamokos	20 pamokų	31 pamoka	1 pamoka
3,7 proc.	37 proc.	57,4 proc.	1,9 proc.

Iš 3 lentelės duomenų matyti, kad mokymasis labai gerai ir gerai įvertintas 40,7 proc., patenkinamai įvertintas 57,4 proc. stebėtų pamokų. Savivaldumas mokantis kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 18,5 proc. pamokų, kaip tobulintinas – 5,6 proc. stebėtų pamokų. 41,4 proc. pamokų (pvz., 2 kl., 4b kl. pasaulio pažinimo ir lietuvių k., 7 kl. matematikos, 6 kl., 10 kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 7 kl. lietuvių k. modulio, 4b kl. šokio, 8 kl. anglų k., 7 kl. istorijos) fiksuota tinkamo savivaldaus mokymosi pavyzdžių, kai mokiniams buvo sudarytos sąlygos stebėti ir apmąstyti asmeninę pažangą, reflektuoti individualią patirtį, įsivertinti mokymosi gilumą. Apibendrintas stebėtų pamokų vertinimas pagal vyraujančią paradigmą pateiktas 4 lentelėje.

Apibendrintas stebėtų pamokų vertinimas pagal paradigmą (N=54)

4 lentelė

Paradigma	Poveikio (tradicinė)	Sąveikos (bandoma dirbti šiuolaikiškai)	Mokymosi (šiuolaikinė)
Pamokų skaičius	30 pamokų	22 pamokos	2 pamokos
Procentai	55,6 proc.	40,7 proc.	3,7 proc.

Kaip matyti iš 4 lentelėje pateiktų duomenų, 2 pamokose (3,7 proc.) fiksuotas mokymas(is), atitinkantis šiuolaikinę paradigmą, t.y. šiose pamokose mokytojas vadovavo mokymuisi, buvo mokymosi konsultantas, padėjėjas. 22 (40,7 proc.) pamokoje derintas mokymas ir mokymasis (taikyta sąveikos paradigma, akcentuojanti partnerystę), 30 (55,6 proc.) pamokų vyko tradiciškai (vyravo mokymo paradigma) – mokytojas buvo aktyvus, dažniausiai žinojo, ko siekia ugdydamas mokinius, taikė tradicinius mokymo metodus: aiškinimą, klausimus-atsakymus, todėl nebuvo sudarytos sąlygos kiekvieno mokinio savivaldžiam mokymuisi ir mokymo(si) procese patirti džiaugsmą. Mokyklos įsivertinimo Iqesonline.lt klausimyne mokiniai teiginį „*I mokyklą einu su džiaugsmu*“ įvertino 2,5 įverčiu (tai santykinai žemiausias įvertinimas). Mokymo(si) konstruktyvumas kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 14,8 proc. pamokų. Šiose pamokose mokiniai mokytis paašškinti savo mąstymą, skatinti pademonstruoti savo įgūdžius, įgytas žinias taikyti naujame kontekste, susieti su jau turimomis žiniomis ar gyvenimiška patirtimi. Vizito metu 41,4 proc. stebėtų pamokų dauguma mokinių mokėsi konstruktyviai. Tai pasakytina apie 2, 4a kl. pasaulio pažinimo, 5 kl. matematikos, 7 kl. ir 8 kl. geografijos, 9 kl. fizikos ir kt. pamokas. Vertintojai fiksavo, kad dalis mokinių pamokose gebėjo tinkamai konstruoti savo mokymąsi: sieti išmokus dalykus su nežinomais, paašškinti savo mąstymą ir veiklos būdus, pademonstruoti įgūdžius. Net 20 stebėtų pamokų ir veiklų (34,5 proc.) mokymosi socialumas išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas. Šiose pamokose mokiniai motyvuoti ir jiems sekėsi partneriškai mokytis įvairios sudėties ir dydžio grupelėse, mokiniai nebijojo klysti, paprašyti pagalbos, išsakyti savo mintis ir nuomones, jas paašškinti, pagrįsti, išklausti kitus, gebėjo padėti vieni kitiems. Tokios pozityvios mokymosi socialumo veiklos stebėtos 10 kl. chemijos, 6 kl. gamtos ir žmogaus, 3, 7 kl. matematikos, 9 kl. fizikos, 8 kl. anglų k., 7 kl. istorijos, 4a, 4b kl. lietuvių k., 7 kl. lietuvių k. ir literatūros, 3 kl. pasaulio pažinimo, 1 kl. tikybos pamokose. Pamokose, kuriose mokiniai galėjo dirbti individualiai ir bendradarbiaudami, dauguma rezultatyviai dirbo porose ir mažose grupėse, aktyviai tarėsi dėl užduoties atlikimo, diskutavo, skirstėsi pareigomis, prisiėmė atsakomybę, padėjo vieni kitiems ir įsivertino komandinio darbo rezultatus bei asmeninį indėlį, mokinių mokymosi motyvacija, individuali ir grupės pažanga ir pasiekimai buvo geresni nei pamokose, kuriose mokiniai dirbo tik individualiai. 37,0 proc. stebėtų pamokų mokiniai bendradarbiavo ir prisiėmė atsakomybę, padėjo vienas kitam, viešai išsakė mintis ir argumentavo. 25,9 proc. stebėtų pamokų mokiniai dažniausiai mokėsi individualiai arba kartu su visa klase. Tikėtina, kad jei mokytojai dažniau sudarytų sąlygas mokiniams bendradarbiauti, tai labiau skatintų patirti mokymo(si) sėkmę.

2.3.2 Ugdomas mokyklos gyvenimu paveikus (3 lygis). Veiklos, įvykiai ir nuotykių mokykloje vertinami labai gerai (4 lygis) ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Vertinimo savaitę daugumos mokinių, mokytojų ir mokinių tarpusavio santykiai pamokose, klasių valandėlėse, pertraukų metu buvo grįsti pagarbiai, mandagiu bendravimu ir geranoriškumu. Geri, nuoširdūs mokinių ir mokytojų tarpusavio santykiai išskirti kaip stiprusis pamokos aspektas 16 pamokų (29,6 proc.). Tai stebėta 8 kl. lietuvių k. (ir literatūros, 2 kl. (I gr.), 3 kl. anglų k., 4b kl. pasaulio pažinimo, 7 kl. (I ir II gr.) technologijų, 7 kl. fizinio ugdymo., 4b kl. matematikos, 3, 9 kl. muzikos pamokose, kuriose mokiniai jautėsi saugūs, nebijojo klysti, padėjo vieni kitiems, nekritikavo dėl kitokios nuomonės, tai lėmė gerą jų savijautą ir darbiningą atmosferą pamokoje. Pokalbiuose dauguma mokinių tvirtino, kad mokykloje jaučiasi saugūs, neprisiminė nė vieno patyčių atvejo, teigė, kad geras mikroklimatas – tai viena priežasčių, kodėl daugumos mokinių pasiekimai geri. Jiems pritarė ir kalbinti mokinių tėvai, teigiantys, kad mokiniai lanko šią mokyklą dėl šiltos, draugiškos, saugios aplinkos, rūpinimosi įvairių gebėjimų vaikais. Šias vertintojų įžvalgas patvirtina ir pritarimas Iqesonline.lt teiginiui „*Per du paskutinius mėnesius aš iš kitų mokinių nesijuokiau, nesišaipiau*“, kurį

mokiniai įvertino 3,1 įverčiu, ir Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto 2019 m. atliktos Kauno raj. mokyklų mikroklimato tyrimų ataskaitos išvada. Vertintojai daro išvadą, kad geri tarpusavio mokinių santykiai, pagarbus mokytojų ir mokinių bendravimas daro teigiamą įtaką mokytojų ir mokinių darbingumui pamokoje bei gerai mokinių savijautai, formuoja pozityvų mokinių požiūrį į mokymąsi.

Mokykloje aktyviai veikia mokinių savivalda – Mokinių taryba, kurios nariai renkami klasių valandėlių metu, tačiau tarybos pirmininko rinkimai neorganizuojami, jis paskiriamas mokytojo. Mokinių taryba atstovauja visų mokyklos mokinių interesams. Mokinių lyderystė skatinama suteikiant galimybę priimti atsakomybę svarstant bendruomenės pasiūlymus, kuriems skirta Pageidavimų- pasiūlymų dėžutė, esanti visiems prieinamoje vietoje (I a. fojė, prie budėtojo darbo vietos). Vizito metu stebėta, kaip susirinkusi Mokinių taryba aptarė aktualius artėjančių popamokinių renginių („Pyragų dienos“, vakaro mokykloje bei Advento laikotarpio skambučio melodijos parinkimo klausimus, atidarė Pasiūlymų dėžutę, kurioje nerado nei vieno pasiūlymo (Mokinių tarybos susirinkimas vyko pirmą dieną po rudens atostogų, todėl, tikėtina, pasiūlymų nespėta pateikti). Mokiniai pokalbyje teigė, kad jų iniciatyvos organizuojant popamokinius renginius yra palaikomos. Mokykloje organizuojamos įvairios akcijos, renginiai, šventės (kiekvieno mėnesio paskutinis ketvirtadienis mokykloje yra teminė diena, siejama su profesijomis, spalvomis, metų šventėmis (Užgavėnių švente „Žiema, žiema, bėk iš kiemo“, Sausio 13-osios, Vasario 16-osios, Kovo 11-osios minėjimais ir kt.). Kartu su mokytojais mokiniai puošia mokyklą šventėms. Vertintojai daro išvadą, kad organizuojant mokyklos renginius mokiniai skatinami ne tik dalyvauti, bet ir imtis atsakomybės, ugdomas pilietiškumas.

Veiklos, įvykiai ir nuotykių mokykloje yra išskirtiniai (4 lygis) ir vertinami kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Mokykloje netrūksta įvairių, įdomių veiklų ir popamokinių renginių, į kuriuos įtraukiami beveik visi mokyklos mokiniai, mokytojai bei daugumą mokinių tėvų. Zapyškio bendruomenės atstovų. Pokalbiuose Mokyklos tarybos bei Mokinių tarybos nariai teigė, kad bendruomenė didžiuojasi tradiciniais mokyklos renginiais, valstybinių ir atmintinių dienų minėjimo šventėmis, ypač išskyrė kalėdinį renginį, kuriame atskirus pasirodymus paruošia mokytojai ir mokinių tėvai, Zapyškio sporto žaidynes, sveikatos stiprinimo projektus (mokykla yra Kauno raj. sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo narė), Šeimos šventę, Aitvarų šventę, kuri vyko jau trylika kartų (šventėje dalyvauja apie 100 dalyvių). 2019 m. gegužės 11 d. vykusioje šventėje-festivalyje, be tradicinių kūrybinių aitvarų dirbtuvių, vyko varžybos, o šventės metu organizuotas „Kinas kitaip“ suteikė galimybę iš arti pažvelgti į nakties dangų – žvaigždes ir žvaigždynus. Mokykloje didelis dėmesys skiriamas tautinių tradicijų puoselėjimui: šokių kolektyvai dalyvauja šalies vaikų ir jaunimo tautinių šokių festivaliuose „Šok trypk, linksmas būk“, pasaulio lietuvių dainų šventėse, šalies moksleivių dainų šventėse, rajoniniuose šokių festivaliuose „Jau pavasaris ant nosies“; mokyklos choras, mergaičių ansamblis pasirodo Zapyškio bendruomenės renginiuose. Mokiniai skatinami aktyviai dalyvauti įvairioje projektinėje veikloje – vieni svarbiausių yra mokomieji projektai, kurių 2018–2019 m. m. vykdyta dvidešimt du, socialinių projektų vykdyta 10, bendruomenės – 4, 2017–2018 m. m. vykdytas tarptautinis projektas „Say Hello to the World“ („Pasakyk pasauliui labas“), kuriame dalyvavo 22 mokiniai (plačiau žr. 1 Priedas). Pastebėtina, kad projektuose dalyvauja įvairių gebėjimų mokiniai, ugdomos asmeninė, kultūrinė, socialinė, pažinimo kompetencijos. Aktyvus ugdymo įstaigos dalyvavimas bendruomenės projektuose ir tarptautiniame projekte gerina mokyklos įvaizdį ir orientuoja į visų mokinių ugdymą. Pagirtina tai, kad organizuojami tęstiniai projektai tampa mokyklos tradicija, juose dalyvauja nuo 8 iki 100 proc. mokinių. Mokykla daug dėmesio skiria mokinių ir mokytojų sportiškumo ir sveikatingumo bei informacinio raštingumo ugdymui, socialinei mokinių įtraukčiai (pvz., tradicinė vaikų vasaros poilsio stovykla), pilietiškumo ugdymui, gimtojo krašto pažinimui, bendravimui ir bendradarbiavimui su kitų Lietuvos mokyklų bendraamžiais. Mokykloje skatinamos ir finansuojamos pažintinės išvykos po Lietuvą, kuriose ugdomas patriotiškumas, bendruomeniškumas, kūrybiškumas. Mokinių ugdymo galimybes didina neformalusis švietimas. Populiariausi neformaliojo švietimo užsiėmimai – jaunučių choras, vaikų šokių studija „Saulutė“, liaudiškų šokių kolektyvas „Nemunėlis“. Mokykloje yra sudarytos geros sąlygos mokinių saviraiškai bei saviugdai, asmeniniams pasiekimams (pvz., LRT projekte „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“ antrą kart dalyvavęs mokyklos mokinys iškovojo antrąją vietą). Dalyvavimas

įvairiose neformaliojo švietimo veiklose, akcijose, šventėse projektuose sudaro galimybes mokiniams atskleisti individualius gebėjimus, skatina mokinių socialinę įtrauktį, asmenybės ūgtį ir tai yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Tvarką ir drausmę mokykloje palaiko bendruomenės narių susitarimai ir jų laikymasis. Mokyklos bendruomenės narių teisės ir pareigos yra pakankamai aiškiai reglamentuotos Kauno raj. Zapyškio pagrindinės mokyklos nuostatuose bei tvarkų aprašuose (Zapyškio pagrindinės mokyklos mokinių drausminimo sistema, Darbo tvarkos taisyklės). Pokalbyje Mokinių tarybos nariai teigė, kad mokinių elgesio taisyklės mokiniai žino ir stengiasi jų laikytis. Vertintojai stebėjo kabinetuose iškabintas mokinių elgesio taisyklės, kurių privalu laikytis kiekvienam mokiniui, esančiam tame kabinete. Mokinių elgesio, drausmės, tvarkos palaikymu mokykloje rūpinasi budintys mokytojai, klasių vadovai, pagalbos mokiniui specialistai, administracija ir patys mokiniai (vizito metu mokykloje budėjo 7 kl. mokiniai). Išorinio vertinimo metu stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad daugumoje (72,2 proc.) stebėtų pamokų vyravo motyvuojantis mokytis mikroklimatas, darbingumą skatinusi tvarka. Dvejose (3,7 proc.) pamokose darbinga tvarka buvo išskirta kaip stiprusis pamokos aspektas. Aiškūs susitarimai, klasės taisyklių ir įprasto darbo ritmo laikymasis padėjo siekti pamokos tikslų, kurti darbingą mokymo(si) aplinką 2, 4a, 4b kl. lietuvių k., 6, 7, 10 kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 2 kl. (I gr.), 8 kl. anglų k., 4b kl. šokių, 7 kl. istorijos, 2, 4b kl. pasaulio pažinimo, 4a, 4b, 6, 7 kl. matematikos, 7 kl. (I gr.), 7 kl. (II gr.) technologijų, 10 kl. dailės pamokose. Tačiau vertintojų vizito metu pasitaikė atvejų, kai pavieniai mokiniai nesilaikė sutartų taisyklių ir trikėdė kitų mokinių darbą pamokos metu. Netinkama tvarka kaip tobulintinas aspektas išskirta 3 (5,6 proc.) stebėtų pamokų. Mokykloje rūpinamasi kiekvieno bendruomenės nario saugumu, siekiama laikytis mokymosi organizavimo tvarkos taisyklių, sudaryti palankias darbo sąlygas, siekiant ugdymo(si) tikslų. Apibendrinami pateiktus faktus vertintojai daro išvadą, kad mokykla atlieka tinkamą vaidmenį kuriant pozityvius vaikų ir paauglių gyvenimo pagrindus, užpildo jį prasmingomis veiklomis, skatina mokinius priimti iššūkius ir stiprina jų savivertę bei savivoką.

2.4. Vertinimas ugdant patenkinamas (2 lygis).

2.4.1. Vertinimas ugdymui neišskirtinis (2 lygis). Vertinimo kriterijų aiškumas yra patenkinamas (2 lygis) ir išskiriamas kaip tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

Vertinimo ugdant stebėtose pamokose vertinimo vidurkis – 2,19. Tokį vertinimą pagrindžia 54 stebėtų pamokų duomenys, pateikti 5 lentelėje.

Vertinimo ugdant stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=54)

5 lentelė

Labai gerai	Gera	Patenkinamai	Prastai
2 pamokos	15 pamokų	28 pamokos	9 pamokos
3,7 proc.	27,8 proc.	51,9 proc.	16,6 proc.

5 lentelės duomenys rodo, kad 31,5 proc. stebėtų pamokų vertinimas ugdant įvertintas labai gerai ir gerai, 68,5 proc. pamokų – patenkinamai arba prastai. Kaip stiprieji pamokos aspektai vertinimas ugdant komponentai įvardinti 11,8 proc. pamokų, kaip tobulintini – 24,5 proc. pamokų.

Mokyklos UP susitarta dėl mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo formų ir laikotarpių (parengtas Mokinių pažangos ir pasiekimų tvarkos aprašas, patvirtintas direktoriaus 2017-08-31 įsakymu Nr. V-80); mokinio individualios pažangos stebėjimo, fiksavimo, analizavimo ir pagalbos mokiniui teikimo (parengtas Mokinių individualios pažangos stebėjimo, fiksavimo, analizavimo ir pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas direktoriaus 2018-08-27 įsakymu Nr. V-65); mokinių, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo lygio pasiekimų nustatymo būdų, numatomų mokymosi pagalbos priemonių ir priemonių mokinių pasiekimams gerinti (sudarytas Mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo priemonių planas, patvirtintas direktoriaus 2015-08-26 įsakymu Nr. V-71). Mokykloje sudaryta darbo grupė mokinių pasiekimams ir padarytai individualiai pažangai analizuoti, vertinti, viešinti (direktoriaus įsakymas 2019-06-21 Nr. V-59). Metodinės tarybos ir Mokytojų tarybos posėdžiuose svarstomi ir priimami susitarimai įvairiais ugdymo organizavimo klausimais (dėl 1–4 klasių mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinių rengimo,

dėl dorinio ugdymo, fizinio ugdymo, muzikos, technologijų, dailės, pilietiškumo pagrindų, pasirinkamųjų dalykų, dalykų modulių pasiekimų 5–10 kl. vertinimo, dėl specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimų fizinio ugdymo pamokose vertinimo, dėl kitų dalykų pasiekimų 5–10 klasėse vertinimo taikant 10 balų vertinimo sistemą, dėl mokinių pasiekimų patikrinimo diagnostikos tikslais reguliaraus vykdymo, dėl dalykų žinių įvertinimų surašymo į elektroninį dienyną per 10 dienų, dėl kaupiamojo vertinimo (pliusų-minusų) konvertavimo į pažymius). Mokyklos vadovai teigė, kad mokytojai ir mokiniai laikosi Mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo priemonių plano (plano priemonės taikomos, kai mokiniai gauna nepatenkinamų pažymių). Mokytojai rugsėjo mėnesį, per pirmąsias savo dalyko pamokas, aptaria su mokiniais vertinimo kriterijus, metodus ir formas. Pokalbyje su vertintojais mokiniai tvirtino, kad vertinimas jiems aiškus, nes mokytojai paaiškina vertinimo sistemą. Mokytojų ilgalaikiuose planuose vertinimas neplanuojamas, tik nurodoma, kuo vadovaujasi organizuojant vertinimą pamokose. Išorinio vertinimo metu nustatyta, kad mokytojai stebėtose pamokose nepakankamai laikėsi mokinių vertinimo ir informavimo apie pasiekimus tvarkos. Mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų tvarkos apraše reglamentuojama, kad *„vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu; pagrindinio ugdymo procese, naudodami formuojamąjį ir diagnostinį vertinimą, mokytojai su mokiniais išsiaiškina mokymosi uždavinius, vertinimo kriterijus ir rodiklius“*, tačiau stebėtose pamokose mokytojai, skelbdami pamokos uždavinį, pristatė veiklas, laukiamą rezultatą, o vertinimo kriterijai mokiniams pateikti tik 17 (31,48 proc.) pamokų ir veiklų, iš jų – tik pavienėse (14,8 proc.) pamokose kriterijai aptarti su mokiniais. 6, 7 kl. fizinio ugdymo, 1, 10 kl. matematikos, 7 kl. technologijų, 10 kl. dailės, 7 kl. geografijos, 4 kl. šokio pamokose ir šokio studijos „Saulutė“ veiklose vertinimo kriterijų aiškumas išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas. Kaip tobulintinas pamokos aspektas vertinimo kriterijų aiškumas fiksuotas 14 (25,9 proc.) pamokų. Daugumoje šių pamokų mokytojai nenumatė aiškių vertinimo kriterijų ir neaptarė jų su mokiniais. Remdamiesi išdėstytais faktais, vertintojai daro išvadą, kad vertinimo kriterijų aiškumas yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Vertinimas ugdymui glaudžiai siejasi su mokymosi uždavinio formulavimo problematika: jei pamokoje būtų skelbiamas konkretus, į pamatuojamą rezultatą orientuotas mokymosi uždavinys, kuriame būtų numatyti aiškūs (įsi)vertinimo kriterijai, tai mokinių individualios pažangos įvertinimas apibendrinant pamoką būtų objektyvus ir prasmingas. Aiškūs, su mokiniais aptarti vertinimo kriterijai leistų mokiniams tinkamai analizuoti ir vertinti savo pažangą.

Vertinimo įvairovė pamokoje neišskirtinė. Nors mokytojai praėjusiais mokslo metais dalyvavo seminare „Formuojamasis vertinimas mokinių pasiekimams ir pažangai“, tačiau stebėtų pamokų protokoluose dominuoja informacija, kad pamokose vyrauja neformalus formuojamasis vertinimas, kuris tik iš dalies taikomas tikslingai ir motyvuoja mokinius siekti pamokos uždavinio įvykdymo. Formuojamojo vertinimo metu apie padarytą pažangą ir pasiekimus surinkta informacija mažai naudota tikslingam tolimesnės ugdymosi veiklos planavimui. Dažniausiai fiksuotos tradicinės, neteikiančios grįžtamojo ryšio mokinių vertinimo formos (paskatinimas, stebėjimas, nukreipimas į konsultacijas). Neišnaudotos formuojamojo vertinimo galimybės pamokose, neformalus formuojamasis vertinimas sudarė vidutiniškas galimybes objektyviai įvertinti mokinių pasiekimus ir pažangą pamokoje. Pažangą skatinantis grįžtamas ryšys, kaip stiprusis aspektas, fiksuotas 4b kl. šokio pamokoje, kaip tobulintinas – 4 (7,4 proc.) pamokose, kuriose mokytojai menkai aptarė mokinių darbus, netaisė klaidų, laiku neteikė grįžtamojo ryšio. Pastebėta, kad dalis mokytojų taikė individualius kaupiamojo vertinimo modelius: simboliais žymėjosi savo sąsiuvinuose, kaip mokiniams sekėsi, tačiau mokinių apie tai neinformavo. Dėl bendros kaupiamojo vertinimo, kuris stiprintų mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir didintų jų aktyvumą mokantis, sistemos, mokykloje nėra susitarta, tik mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše toks vertinimas yra apibūdintas *„kaip informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas“* ir nurodyta, kad *„kaupiamieji įvertinimai konvertuojami į pažymius, kurių negali būti daugiau kaip vienas trečdalis visų per pusmetį gautų pažymių, įrašomi į elektroninį dienyną“*.

2.4.2. Mokinių įsivertinimas nesistemiškas (2 lygis). Šis rodiklis išskirtas kaip tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Mokinių pasiekimų vertinimas pamokoje, dialogas vertinant glaudžiai susijęs su mokinių įsivertinimu, kuriuo siekiama, kad mokinyms, padedamas mokytojo, suprastų savo

mokymosi kokybę: pastebėtų ir įvardintų mokymosi spragas, projektuotų mokymosi rezultatus, pagrįstai keltų tolimesnius mokymosi uždavinius. Vienas iš vertinimo uždavinių, iškeltų mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše – „Padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus“. Vertintojai pastebi, kad tai pasiekti galima nuolat mokiniams teikiant konstruktyvų grįžtamąjį ryšį, įtraukiant juos į vienas kito vertinimo ir įsivertinimo veiklas. 2019 m. veiklos plano praėjusių metų įgyvendinimo analizėje teigiama, kad „70 proc. mokinių geba įsivertinti savo žinias ir gebėjimus pamokų metu ir visi mokiniai stebi, fiksuoja ir analizuoja savo individualią pažangą“, tačiau išorinio vertinimo metu mokinių įsivertinimas kaip stiprusis pamokos aspektas (įvertintas labai gerai ir gerai) išskirtas tik 2 kl. lietuvių k., 10 kl. lietuvių k. ir literatūros, 7 kl. lietuvių k. (modulio), 7 kl. istorijos ir 5 kl. dailės / lietuvių k. (integruotoje) pamokose. Kaip tobulintinas aspektas įsivertinimas išskirtas 13 (24,1 proc.) pamokų, kurių stebėjimo protokoluose fiksuota, kad „įsivertinimas be kriterijų neefektyvus“; „mokiniai nežino, kodėl taip įsivertino“; „nemokoma įsivertinti ir kt. Daugiau nei pusėje stebėtų pamokų mokinių mokymasis ir pažanga įtraukiant mokinius į vertinimo dialogą vyko skubotai, nekonkrečiai, dažnai orientuotasi į savijautą, emociją (mokinių klausta: „Kaip jaučiatės?“, „Kaip tau šiandien sekėsi?“), naudoti „šviesoforo“, signalizavimo nykščiu, „šypsėnėlių“ piešimo lentoje metodai. Mokymosi sėkmė nematuota kokybiniu aspektu, remiantis pamokos uždavinio kriterijais, o pamokos pabaigoje dažniausiai mokytojas apibendrina visos klasės darbą. Toks įsivertinimas menkai skatino mokinių savistabą, neteikė kokybiško, tikslingo grįžtamojo ryšio ir mažai skatino dialogą – kaip stiprusis pamokos aspektas dialogas vertinant išskirtas dviejose pamokose (3 kl. matematikos, 5 kl. lietuvių k. ir literatūros). Pavienėse pamokose (12,9 proc.) mokytojams pritrūko laiko mokinių mokymosi pasiekimų į(si)vertinimui. Dialogo vertinant stoką lėmė dažniausiai (55,6 proc. stebėtų pamokų) tradicine mokymo paradigma organizuotas ugdymo procesas. Vertintojai daro išvadą, kad mokinių įsivertinimas yra nesisteminis ir vertinamas kaip tobulintinas veiklos aspektas. Mokyklai rekomenduojama tobulinti mokinių įsivertinimą, siekiant, kad jis būtų grįstas mokinio ir mokytojo dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, informatyvus, aiškus, paremtas pamatuojamu pamokos uždaviniu, nuoseklus, suprantamas visiems ugdymo proceso dalyviams. Mokinių įsivertinimas pamokose turėtų būti orientuotas į asmeninį pažangos ir pasiekimų pamatavimą, o ne į emocijų ir savijautos įsivertinimą.

3. UGDYMO(SI) APLINKOS

Ugdymo(si) aplinkos Kauno raj. Zapyškio pagrindinėje mokykloje tinkamos (3 lygis).

3.1. Įgalinanti mokyti fizinė mokyklos aplinka potenciali (3 lygis).

3.1.1 Įranga ir priemonės naudojamos tinkamai (3 lygis). Mokyklos priemonių bei inventoriaus kiekis tinkamas, mokymosi priemonių įvairovė paveiki sėkmingam ugdymosi procesui organizuoti: mokiniams pakanka vadovėlių, turtingas bibliotekos fondas, nuolat pildomas ir atnaujinamas sportinis inventorių, mokinių mokymui(si) naudojami 97 kompiuteriai, 23 kompiuteriai yra bibliotekoje-skaitykloje. Kompiuteriai mokykloje nuolat atnaujinami (ŠVIS duomenimis, 62 proc. kompiuterių yra naujesni nei 4 metų, per 2018–2019 m. m. gauta 60 kompiuterių). Visi kompiuteriai prijungti prie interneto tinklo, kiekviename kabinete yra daugialypės terpės projektoriai (23). Daugumoje (63 proc.) stebėtų pamokų informacinių komunikacinių technologijų (toliau – IKT) priemonių, atitinkančių situaciją ir dalyko turinį, garso, vaizdo įrašų, mokomųjų programėlių, sporto inventoriaus, mokytojų ir pačių mokinių kurtų priemonių naudojimas, mokymas(is) virtualioje aplinkoje motyvavo, aktyvino mokinius, padėjo jiems įsisavinti mokomąją medžiagą, dirbti pagal savo gebėjimus, įgyti patirčių, pasiekti geresnių rezultatų. Tokia išvada grindžiama dokumentų analize, pokalbiais su Metodine ir Mokytojų tarybomis bei direktoriaus pavaduotoja ugdymui ir apibendrintais ugdymo(si) aplinkos vertinimais pamokoje, kurie pateikti 6 lentelėje.

Ugdymo(si) aplinkų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=54)

6 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
4 pamokos 7,4 proc.	20 pamokų 37 proc.	27 pamokos 50 proc.	3 pamokos 5,6 proc.

Iš 6 lentelės duomenų matyti, kad 44,4 proc. stebėtų pamokų ugdymo(si) aplinkomis naudotasi gerai ir labai gerai. 63 proc. pamokų vertintojai fiksavo tikslingą IKT (kompiuterių, daugialypės terpės projektorių, interaktyviųjų lentų, mobiliųjų telefonų) panaudojimą pamokos tikslams pasiekti, patraukliau ir įvairiapusiškiau mokyti. 12 pamokų (22,2 proc.) ugdymo(si) aplinkos išskirtos kaip stiprusis pamokos aspektas, pavyzdžiui, tikslingai naudotos turimos šiuolaikiškos priemonės, EDUKOS, EMOS bei MOZABOOK elektroninės mokymosi aplinkos. 5 kl. (I gr.) informacinių technologijų, 9 kl. ekonomikos ir verslumo, 4b kl. pasaulio pažinimo pamokose, priemonių įvairovė padėjo įgyvendinti pamokos uždavinį 7 kl. rusų k., 2 kl. lietuvių kalbos pamokose. 55,5 proc. pamokų vyravo tradicinė mokymo paradigma, šių pamokų ugdymosi aplinkų aspektas įvertintas patenkinamai (vertinimo vidurkis – 2,07). Mokymo paradigmos pamokose dominuojantis mokytojas dažniausiai naudojo tradicines mokymo(si) priemones: vadovėlius, pratybų sąsiuvinius, sąsiuvinius. Pamokų, kuriose buvo bandoma dirbti šiuolaikiškai, ugdymosi aplinkų aspekto vertinimo vidurkis – 2,77. o pamokose, organizuotose vadovaujantis šiuolaikine mokymosi paradigma, – 3,5. Tokiose pamokose įranga ir priemonės atitiko šiuolaikiniam ugdymo procesui keliamus reikalavimus, garantavo ugdymo proceso patrauklumą, šiuolaikiškumą ir kokybę. Šiuolaikinės mokymosi priemonės teikė mokiniams džiaugsmą, norą ir motyvą mokytis, kiekvienas mokinys galėjo pasirinkti individualius poreikius atitinkantį užduočių atlikimo tempą bei kiekvienas gauti asmeninių pasiekimų įvertinimus, įsivertinti savo pasiekimus pamokoje. Remiantis pamokų stebėjimo duomenimis, darytina išvada, kad tokį vertinimą nulėmė retai (pavienėse pamokose) organizuotas mokymasis virtualioje aplinkoje bei tikslingas įrangos ir priemonių panaudojimas. Mokykloje įrengta matematikos kompiuterių klasė su nupirktą MOZABOOK licenzija, naudojami robotukai „Blue-bot“, pradinių klasių pastate per pertraukas mokiniai noriai žaidžia naudodamiesi išmaniosiomis grindimis „Funtronic“. Ugdymo procese naudojama įranga ir priemonės atitinka šiuolaikinius ugdymo reikalavimus, pagal poreikį atnaujinamos pritraukiant projektų lėšas („Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologijos priemonėmis“ įgyvendinimas 1–4 kl.“, „Matematikos pasiekimų gerinimas sukuriant ir efektyviai panaudojant inovatyvias erdves“, „Samsung mokyklos ateiviai“). Visi kabinetai aprūpinti priemonėmis pagal mokyklų aprūpinimo standartus, yra choreografijos salė, sporto salė, lauko klasė, lauko muzikos instrumentai, stadionas, aikštynas sudaro geras sąlygas organizuoti ugdymą(si) šiuolaikiškai ir teikti mokymosi džiaugsmą daugumai mokinių.

3.1.2. Pastatas ir jo aplinka tinkama (3 lygis). Estetiškumas vertinamas labai gerai (4 lygis) ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Ergonomiškumas vertinamas vidutiniškai (2 lygis).

Pamokos ir užsiėmimai vyksta jaukiuose, estetiškuose, saugiuose kabinetuose. Beveik visuose kabinetuose suolai mobilūs, vienviečiai, darbo vietų mokiniams pakanka ir jos atitinka higienos normą. Beveik visuose mokomuosiuose kabinetuose yra galimybė lengvai pertvarkyti erdves ir pritaikyti skirtingiems ugdymo(si) poreikiams. Mokytojai kūrybiškai išnaudoja erdves veiksmingam ugdymui(si). Mokykla didžiuojasi įrengta edukacine aplinka – lauko klase, atnaujinta sporto sale. Tvarkingas mokyklos kiemas, kuriame pakanka vietos poilsiui ir saugiams mokinių žaidimams, įrengta vieta dviračiams. Visi kabinetai šviesūs, jaukūs, tvarkingi, yra nors nedidelė, bet jauki valgykla. Visos mokyklos erdvės prižiūrimos, atnaujintos. Skoningai apipavidalintuose stenduose skelbiama mokiniams aktuali informacija, I a. fojė estetiškai pristatoma mokyklos simbolika, vizija ir misija, specialiai įrengtoje vietoje eksponuojami mokinių sportiniai laimėjimai, kabinetuose eksponuojami mokinių kūrybiniai ir projektiniai darbai, Lietuvos valstybės atributika. Mokykloje kuriamų erdvių estetiškumas prisideda prie mokinių estetinio skonio ugdymo.

Mokyklos aplinka (įrengimas, apšvietimas, vėdinimas ir šildymas) yra patogi, sveika ir palanki mokytis, ugdymas organizuojamas dviejuose pastatuose: pagrindiniame, kuriame mokosi 4 – 10 kl. mokiniai, yra valgykla, administracijos, socialinio ir specialiojo pedagogų bei visuomenės

sveikatos priežiūros kabinetai ir antrajame, kuriame mokosi 1–3 kl. mokiniai, yra sporto salė (patalpa neatitinka standartų), biblioteka (jungtinė su Zapyškio seniūnijos biblioteka), skaitykla, logopedo kabinetas, priešmokyklinio ugdymo patalpos. Išorinio vertinimo metu stebėta, kad mokiniai naudojami įvairiomis mokyklos erdvėmis, bendravimo zonomis (poilsio zonose bendrauja, žaidžia šaškėmis, stalo tenisą, klausosi muzikos, žaidžia žaidimus, naudojami interaktyviomis grindimis). Visi mokiniai turi individualias spinteles mokymosi priemonėms ir asmeniniams daiktams susidėti, pradinių klasių mokiniams, atėjusiems papietauti iš kito korpuso, įrengta drabužinė, kurioje užtikrinamas paliekamų daiktų saugumas. Mokytojų poilsui, pasitarimams įrengtas jaukus mokytojų kambarys. 2017 m. plačiojo įsivertinimo metu mokytojai mokyklos stiprybę įvardijo jaukumą, tvarkingumą ir aplinkų tinkamumą mokinių poilsui ir laisvalaikiui, aktyviam judėjimui skatinti. Į pamoką kviečia vienas muzikinio skambučio signalas. Pokalbiuose mokytojai ir mokiniai teigė, kad mokykloje trūksta technologijų kabinetų, chemijos laboratorijos, reikalavimus atitinkančios sporto salės (pvz.: dėl per mažos salės neatitinkami kvadrato aikštelės matmenys). Vertinimo metu stebėta 7 kl. (II gr.) technologijų pamoka, organizuota nepritaikytame kabinete, šokių pamokos, NVŠ veiklos vyko choreografijos kabinete, kuriame nėra garso izoliacijos, o tai trikėdė kitų pamokų, reikalaujančių susikaupti ir sutelkti dėmesį, darbinę rimtį. Aptarnaujančiam personalui nėra įrengta vieta poilsiui. Apibendrinant darytina išvada, kad abiejų mokyklos pastatų vidinės ir išorinės erdves sutvarkytos, jaučios, estetiškos, modernios, visi kabinetai šviesūs, išdažyti šiltomis spalvomis, gerai nuteikiantys bei sudarantys sąlygas daugumos mokinių mokymuisi, kūrybiškumui, aktyviam ir pasyviu poilsiui, bendravimui ir bendradarbiavimui.

3.1.3 Aplinkų bendrakūra tinkama (3 lygis). Vertinimo savaitės metu stebėtos visų pradinių klasių mokinių darbais (rudeninėmis skrybėlėmis) papuoštos bendrosios mokyklos erdvės, II a. koridoriuje eksponuoti jau buvusios mokinės iniciatyva piešti mokytojų draugiški šaržai, III a. koridoriuje iškabinta mokinių foto darbų paroda. Mokinių darbų demonstravimas leidžia mokiniams – darbų autoriams, suvokti save kaip unikalią asmenybę. Pokalbyje Mokyklos tarybos mokinių atstovai teigė, kad jie jaučiasi mokyklos kūrėjais ir šeimininkais, vertina bendrakūrą kaip galimybę būti ir veikti kartu, domisi, gerbia ir saugo savo ir kitų darbus, mokosi iš jų. Tikslingas mokinių darbų demonstravimas fiksuotas 4a kl. lietuvių k., 7 kl. istorijos (pristatymas „Kelionė į Egiptą“) ir 8 kl. lietuvių kalbos ir literatūros pamokose (pristatymai „Mano perskaityta knyga“). Mokinių darbų demonstravimas ugdymo(si) tikslais išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas 1,9 proc. stebėtų pamokų. Pokalbyje su VGK mokytojai teigė, kad mokyklos erdvių puošimu rūpinasi dailės mokytoja tardamasi su mokiniais, klasių vadovais. Anglų, lietuvių kalbų, istorijos, matematikos, pradinių klasių kabinetuose demonstruoti grupiniai ir projektiniai mokinių darbai (pavyzdžiui, 7 kl. istorijos pamokose taikytas mokinių projektinių darbų demonstravimas ugdė kiekvieno mokinio kūrybiškumą, atsakomybę, mokėjimą mokytis bendradarbiaujant ir istorinę kompetenciją „Romos imperija“, „Senovės Graikija“, „Giminės medis“). Vertintojai konstatuoja, kad mokykla tinkamai išnaudoja turimas galimybes mokinių darbų ekspozicijoms bei turi erdvių puošybos vientisumo viziją.

3.2.1. Mokymasis be sienų vertinamas tinkamai (3 lygis).

3.2.1. Mokymasis ne mokykloje labai geras (4 lygis), mokyklos teritorijos naudojimas ugdymui paveikus, edukacinės išvykos kryptingos ir vertinamas kaip stiprusis veiklos aspektas.

Mokyklos aplinkos – sporto aikštynas, lauko treniruokliai, teniso stalai, lauko klasė, muzikos instrumentų zona bei žalioji kiemo zona – tinkamos mokinių ugdymui. Iš pokalbių su mokytojais, socialiniais partneriais, mokiniais, vadovais, mokyklos dokumentų bei aplinkos apžiūros nustatyta, kad mokyklos aplinkose vyksta įvairios pamokos, šventės sporto renginiai. Mokykla aktyviai bendrauja ir bendradarbiauja su socialiniais partneriais, tėvais, kurie padeda organizuoti įvairias edukacines, socialines, sveikatinimo veiklas, kartu puoselėja aplinkas. Mokyklos interneto svetainėje, socialiniame tinkle Facebook pateikiama informacijos, nuotraukų apie vykusius renginius mokykloje. E. erdvėje minimos mokyklos veiklos – „Besmegenių šalis“ (vyko lauke ant sniego), orientacinės literatūrinės varžybos mokyklos erdvėse, iniciatyva „Be kėdžių“, pamoka „Augalai mano draugai“, pasaulinė akcija „Pamoka lauke“, Zapyškio sporto žaidynės, „Sveikatingumo diena“ ir kt. 2019–2020 m. m. MUP analizėje nurodoma, kad mokiniams sudaromos sąlygos mokytis ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose, pvz., gamtamokslinių tyrimų pamokos organizuojamos įvairiose edukacinėse

aplinkose. Vertintojai daro išvadą, kad mokykla turi išskirtinių galimybių veiksmingai panaudoti išpuoselėtą, tvarkingą mokyklos teritoriją mokymui(si), ugdymo(si) proceso perkėlimui nuo tradicinių klasių erdvių į „klases be sienų“.

Išanalizavus mokyklos dokumentus, iš pokalbių su mokiniais, mokyklos vadovais ir mokytojais nustatyta, kad pamokos vyksta ne tik mokyklos teritorijoje, bet ir už jos ribų esančiose aplinkose: Maironio literatūros muziejuje, Vaikų literatūros muziejuje (literatūros pamoka), Kauno anatomijos muziejuje, Tado Ivanausko muziejuje, zoologijos sode (gamtos ir biologijos pamokos), Odontologijos kabinete (pamoka apie higieną). Mokiniai nuolat dalyvauja edukacinėse išvykose Pamerkiuose (programa „Grikio kelias nuo sėjos iki pietų stalo“), Raudondvario dvare (edukacija apie gintarą), UAB Kauno švara (edukacija „Saugokim gamtą“), išvykoje į M. ir K. Petrauskų muziejų ir M.K. Čiurlionio dailės muziejų Kaune. Mokiniais organizuojamos susitikimai su žymiais žmonėmis. Į mokyklos renginių, pamokų, edukacinių išvykų organizavimą įtraukiami ir tėvai, socialiniai partneriai. Mokiniai dalyvauja mokyklos ar socialinių partnerių pasiūlytose minėtuose ir kitose organizuojamose veiklose. Dokumentų analizė, pokalbiai su mokiniais, mokytojais bei mokyklos vadovais, mokyklos interneto svetainėje pateikta informacija apie edukacines išvykas patvirtina, kad mokytojai planuoja edukacines išvykas, mokymąsi ne mokyklos teritorijoje, atsižvelgdami į mokinių poreikius, ugdymą(si) grindžia realaus pasaulio pažinimu, jį aktualizuoja, suteikia mokiniams galimybių įgyti įvairesnės patirties, būti mokamiems įvairių mokytojų. Vertintojų komanda teigia, kad mokymasis ne mokykloje yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

3.2.2. Mokymasis virtualioje aplinkoje vertinamas tinkamai (3 lygis). Pokalbiuose su Metodine taryba, administracija ir išanalizavus mokyklos dokumentus nustatyta, kad mokykloje skiriamas reikiamas dėmesys ir lėšos, kad mokytojai būtų aprūpinti šiuolaikinėmis organizacinėmis ir mokymo priemonėmis, mokyklos erdvės pritaikytos mokymui(si) naudojant šiuolaikines technologijas: įrengtas informacinių technologijų kabinetas, kompiuterizuota matematikos klasė, kompiuterizuotos mokytojų darbo vietos, įrengtos interaktyvios grindys pradinukų korpuse, įsigytos 3 interaktyvios lentos, yra 20 nešiojamų kompiuterių, 45 planšetės (25 planšetės naudojamos pradinėse klasėse, 20 – 5–10 klasėse). Iš pokalbių su mokiniais ir jų tėvais bei stebėtų pamokų nustatyta, kad mokykloje skiriamas tinkamas dėmesys šiuolaikinės mokymosi aplinkos sukūrimui ir mokymuisi virtualioje aplinkoje, tačiau tikslinis tyrimas dėl IKT panaudojimo ugdymo procese (įtakos tiesioginiams mokinių mokymosi rezultatams) mokykloje neatliekamas, nors MPI teigiama, kad mokinių matematikos PUPP rezultatai pagerėjo modernizavus matematikos kabinetą ir sudarius sąlygas mokiniams periodiškai dirbti su kompiuteriais. Vertinimo savaitės metu daugelis mokyklos pedagogų naudojosi informacinėmis technologijomis. Mokiniai, mokytojai IKT naudoja mokykloje vykstančių renginių ir kitų veiklų socialiniuose tinkluose sklaidai atlikti. Pirminėje mokyklos informacijoje nurodoma, kad mokyklos pedagogai gali dalintis patirtimi, kaip IKT naudojama įvairiose pamokose ir popamokinėje veikloje. Vizito metu IKT naudotos 81 proc. stebėtų veiklų, iš jų – 21 proc. veiklų IKT panaudojimą vertintojai išskyrė kaip stiprųjį veiklos aspektą. Tinkamai pateiktas skaitmeninis turinys, technologijos naudotos įvairiapusiškai, patraukliam mokinių mokymuisi 3 kl. anglų k., 1, 3, lietuvių k., 8 kl. lietuvių k. ir literatūros, 4, 5 kl. matematikos, 2 kl. muzikos, 7 kl. technologijų pamokose, 7 kl. matematikos modulio užsiėmime, 7 kl. klasės valandėlėje. Jeigu mokykla atliktų tyrimus arba analizuotų ir išsiaiškintų, kiek šiuolaikinės mokymo priemonės ir virtualios ugdymo erdvės (informacijos šaltiniai, socialiniai tinklai, interaktyvios svetainės) padeda gilinti dalyko žinias, sudaro galimybes ugdyti(s) gebėjimus bei vertybines nuostatas, palaiko efektyvų mokinių mokymąsi bendradarbiaujant tikėtina, kad šių tyrimų rezultatų panaudojimas pagerintų mokymosi rezultatus, skatintų tobulinti IKT taikymo mokymui ir mokymuisi būdus.

4. LYDERYSTĖ IR VADYBA

Kauno raj. Zapyškio pagrindinės mokyklos lyderystė ir vadyba vertinamos gerai (3 lygis).

4.1. Veiklos planavimas ir organizavimas tinkamas (3 lygis).

4.1.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai paveikūs (3 lygis), išskyrus sprendimų pagrįstumą, kuris yra vidutiniškas (2 lygis).

Mokyklos vizija – „*Kiekvieno bendruomenės nario ugdymosi sėkmė, veiklos įprasminimas ir atradimų džiaugsmas*“ yra reali mokyklos veiklos perspektyva, kuri priimtina daugumai bendruomenės narių. Mokyklos misija – „*Mokykla – teikianti kokybišką ugdymą, atvira naujovėms, saugi švietimo institucija, ruošianti atsakingą, sveiką, ekologiškai raštingą, gebančią gyventi ir kurti nuolat kintančiame pasaulyje asmenybę*“ – nukreipta į mokinį, jo gerovę, teikiant paslaugas, atitinkančias ne tik dabarties, bet ir ateities poreikius, ir asmenybės ugdymą, orientuota į ateities iššūkius švietimui. Misijos teiginys potencialiai dera su Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“ išskirtomis reikalingomis visuomenei, asmeniui savybėmis (nuolat besimokantis, atviras kaitai žmogus). 2018–2022 m. mokyklos strateginiame plane vizija ir misija formuluotos bendru daugumos mokytojų, mokinių sutarimu. Mokyklos vizija ir misija meniškai dekoruotos ir skelbiamos mokyklos fojė, todėl žinomos daugeliui bendruomenės narių. 2018–2022 m. įstaigos strateginis planas parengtas atsižvelgiant į daugumos bendruomenės narių susitarimus, buvusio 2012–2017 m. strateginio plano įgyvendinimo analizę, 2017 m. plačiojo veiklos kokybės įsivertinimo rezultatus, PEST, SSGG analizes. Vizija, misija, vertybės, prioritetai bei 2018–2022 m. strateginiame plane numatyti tikslai ir uždaviniai gerai dera tarpusavyje. Iš pokalbių su mokyklos vadovais, mokytojais, Mokyklos tarybos nariais, išanalizavus strateginį, 2018 m. ir 2019 m. veiklos planus daroma išvada, kad rengiant 2018–2022 m. mokyklos strateginį planą laikytasi viešumo ir bendradarbiavimo principų, formuluojant strateginius veiklos tikslus atsižvelgta į mokyklos misijos ypatumus, turimus išteklius ir daugumos bendruomenės narių pasiūlymus. Mokykla turi senas ir nuolat puoselejamas tradicijas bei savitą atributiką: vėliavą, himną, emblemą (neseniai sukurta nauja emblema, dėl joje esančios bažnyčios vaizdo vyko nemažai diskusijų). Uniformų mokiniai neturi – jau kelinti metai sprendžiamas jų poreikio klausimas.

Kalbantis su mokiniais, mokytojais, tėvais nustatyta, kad mokyklos prioritetai – „*mokinių emocinių kompetencijų stiprinimas, kūrybiškumo ir saviraiškos didinimas ugdymo procese, ugdymo kokybės gerinimas stiprinant pozityviąją komunikaciją*“ – tvariai įgyvendinami mokyklos veiklos planuose. Planų gyvumas tinkamas. Įstaiga savo veiklą planuoja rengdama penkerių metų strateginį planą, metinius veiklos planus, mokslo metų ugdymo planą, mėnesio veiklos planus. Visus planus rengia direktoriaus įsakymu patvirtintos darbo grupės, kurių dalis narių yra tie patys. Tai užtikrina planų dermę ir tvarumą. Strateginiame plane teigiama, kad mokyklos strateginio plano tikslai ir uždaviniai įgyvendinami kasmet sudarant mokyklos metinį veiklos planą. Strateginio plano įgyvendinimą ir koregavimą vykdo direktoriaus įsakymu sudaryta strateginio plano įgyvendinimo priežiūros grupė. Strateginio plano įgyvendinimo stebėseną vykdoma sistemingai. Kiekvienų metų pabaigoje analizuojamas metinio veiklos plano įgyvendinimas, teikiamos rekomendacijos darbo grupei, rengiančiai kitų metų veiklos planą. Strateginio plano įgyvendinimo priežiūros grupė stebėsenos rezultatus pristato mokyklos bendruomenei: kiekvienų metų pabaigoje teikia ataskaitas mokytojų ir mokyklos tarybai, mokinių tėvams apie strateginio plano įgyvendinimo eigą. Mokyklos metinės veiklos planavimo grupė, išnagrinėjusi strateginio plano įgyvendinimo priežiūros grupės ataskaitą ir rekomendacijas, mokyklos bendruomenės siūlymus ir pastebėjimus, rengia metinį veiklos planą. Vykdamt metų veiklos planus rengiami mėnesio planai, kuriose numatytos veiklos, skirtos konkrečiam mėnesiui. Iš pokalbio su Metodinės tarybos, Mokyklos tarybos atstovais nustatyta, kad bendruomenėje yra aktyvių narių, kuriems rūpi mokyklos veikla, ateitis ir jie patys pasisiūlo į įvairias darbo grupes, noriai inicijuoja priemones veiklos tikslams ir uždaviniams realizuoti. Išnagrinėjus pagrindinius mokyklos planavimo dokumentus ir pasikalbėjus su mokyklos bendruomenės nariais, daroma išvada, kad dalis bendruomenės aktyviai bendradarbiauja įgyvendindami mokyklos veiklas, tačiau stokojama planų įgyvendinimo išsamesnės analizės (ne tik konstatuojamų įgyvendintų priemonių rezultatų, numatomų laukiamų rezultatų procentų), pavyzdžiui, koks įvykdytų priemonių poveikis mokinių pasiekimams, pažangai, ar uždaviniai lėmė siektiną pamatuojamą pokytį. Svarbiausi mokyklos planavimo dokumentai pristatomi bendruomenėje, aptariami metodinėse grupėse, Mokytojų ir Mokyklos tarybos posėdžiuose. Mokykloje vyksta suplanuoti renginiai, tačiau apie planų koregavimą kalbinti mokytojai nieko negalėjo pasakyti. Atsitiktiniu būdu paanalizavus

kelis dalykų ilgalaikius planus, pastebėta, kad skyriuje „Pastabos ir koregavimas“ mažoka pažymėjimų ir pastabų.

Optimalus išteklių paskirstymas vertintojų išskiriamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Mokyklos biudžeto lėšos gaunamos pagal valstybės ir steigėjo norminius teisės aktus. Finansinius išteklius sudaro mokymo, savivaldybės, paramos bei projektų lėšos. Mokykla nėra savarankiška asignavimų valdytoja, apskaitos paslaugas mokyklai teikia centralizuota buhalterija. Ugdymui ir aplinkai skiriamas pakankamas finansavimas, ištekliai paskirstomi atsižvelgiant į bendruomenės interesus ir poreikius. Per 2018 m. m. pagal Mokinio krepšelio programos sąmatą mokykla gavo 324,5 tūkst. eurų. Iš jų prekėms ir paslaugoms skirta 8,2 tūkst. eurų, kvalifikacijos kėlimui – 1,8 tūkst. eurų, informacinių technologijų prekėms ir paslaugoms – 1,3 tūkst. eurų, kitų prekių ir paslaugų įsigijimui – 4,5 tūkst. eurų. Kitos lėšos skiriamos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms. 2018 m. m. aktų-sporto salėje įrengta įgarsinimo sistema, įsigyta daugiavfunkcinė kopijavimo įranga, įvestas belaidžio interneto tinklas, atnaujinti baldai, kompiuterinė įranga. Mokyklos vadovai teigė, kad operatyviai sprendžiamos iškilusios ugdymo priemonių poreikio problemos: *„tik reikia turėti pakankamai žinių, ko nori ir ar tai, ko nori, yra iš tiesų naudinga priemonė ugdymui“*. Kiekvienais metais bendruomenės atstovai lankosi parodose „Mokykla“ Litexpo rūmuose, domimasi šiuolaikinių priemonių naujovėmis internete, seminaruose mokomasi jas naudoti. Mokyklai (mokymo) lėšų pakanka ugdymo planui realizuoti, darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, naujiems vadovėliams įsigyti, pažintinei veiklai vykdyti. Kiekvienais metais mokytojai metodinėse grupėse aptaria, kokių mokymo priemonių reikia ir pateikia priemonių poreikį Metodinei tarybai, kuri apibendrina poreikius, pagal kriterijus numato priemonių įsigijimo prioritetinę tvarką. Mokykla racionaliai panaudoja lėšas, skirtas mokytojų kvalifikacijos tobulinimui, numato prioritetines tobulinimosi kryptis. Įstaigoje daug dėmesio skiriama projektinių, kitų išorinių lėšų pritraukimui: bendradarbiaudama su Zapyškio bendruomene mokykla rengia projektus ir kasmet gauna lėšų mokyklos veiklai ir aplinkoms tobulinti. Personalo politika vykdoma tinkamai, atsižvelgiant į mokinių interesus: mokykloje sukomplektuotas tinkamos kvalifikacijos pedagoginis personalas, pakanka aptarnaujančio personalo darbuotojų, iš dalies – pagalbos mokiniui (trūksta dalies logopedo etato, nes šiais mokslo metais viena specialistė išvyko). Vertintojai daro išvadą, kad visais lygmenimis mokykloje tariamasi dėl išteklių panaudojimo, prioritetas yra mokinių poreikiai. Turimos lėšos panaudojamos atsižvelgiant į strateginius mokyklos tikslus, bendruomenės poreikius ir sudaro tinkamas sąlygas teikiamų ugdymo paslaugų kokybei užtikrinti, iš dalies atnaujinant erdves, kuriant estetišką ir saugią aplinką bendruomenei, atnaujinant įrangą ir priemones, sudarant sąlygas mokiniams tenkinti ugdymo(si) poreikius.

Sprendimų pagrįstumas neišskirtinis. Mokykloje kasmet atliekamas teminis veiklos įsivertinimas, naudojantis internetine sistema www.iqesonline.lt, pildoma mokyklos įsivertinimo ir pažangos anketa – „Mokinių apklausa NMVA (Mk14)“ ir „Tėvų, globėjų apklausa NMVA (TO7)“. Kas dveji metai atliekamas platusis veiklos įsivertinimas. Mokykloje veikia direktoriaus įsakymu sudaryta Veiklos kokybės įsivertinimo koordinacinė grupė, kuri rengia veiklos kokybės įsivertinimo planą bei kasmet direktoriaus įsakymu sudaroma darbo grupė teminiam veiklos įsivertinimui atlikti. Mokyklos taryboje nuspręsta, kad mokykla, atlikdama įsivertinimą, naudojasi „Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika“ (2016 m.). Mokyklos taryba kiekvienais metais supažindinama su veiklos kokybės įsivertinimo rezultatais. Su įsivertinimo duomenimis mokytojai supažindinami posėdžių metu, tėvai – susirinkimų metu. Vadovų teigimu, veiklos kokybės įsivertinimas padeda tobulinti lyderystę ir vadybą. Įsivertinimo koordinacinės grupės narių teigimu, *„veiklos kokybės įsivertinimas padeda nustatyti mokinio asmenybės brandos bei mokymosi pasiekimų ir pažangos lygį bei numatyti priemones, šiam lygiui kelti. Veiklos kokybės įsivertinimas padeda mokytojui efektyviau organizuoti ugdymo(si) planavimą, vadovavimą mokymuisi, vertinimą ugdant, turtinti mokymosi patirtis, įvairinti ugdymo(si) aplinkas“*. Pokalbyje su įsivertinimo koordinacinės grupės nariais mokytojai įvardijo problemas, su kuriomis susiduria atlikdami veiklos įsivertinimą: mažas tėvų įsitraukimas atliekant anketavimą, mokytojai nėra iki galo susitarę dėl *„bendro supratimo apie veiklos kokybės vertinimo lygius“*, reikia seminarų visai mokyklos bendruomenei veiklos įsivertinimo klausimais, per mažai pritaikomi turimi mokyklos

duomenys ir tyrimai įsivertinant veiklą, per mažai mokiniai supažindinami su įsivertinimo išvadomis, nei mokyklos tinklapyje, nei mokykloje neskelbiami įsivertinimo duomenys.

Tobulinimo kultūra potenciali. Mokykla glaudžiai susijusi su projekto „Lyderių laikas 3“ veikla: direktorius yra baigęs švietimo lyderystės magistro studijas ir gerai žino Geros mokyklos koncepcijos prasmę, savo žiniomis ir kompetencijomis dalijasi su mokyklos bendruomene; „Lyderių laikas 3“ projekto metu atliktas VDU tyrimas mokyklos mikroklimatui įvertinti. Mokyklos 2019 m. veiklos prioritetas – „*Ugdymo kokybės gerinimas stiprinant pozityviąją komunikaciją*“ – pasirinktas neatsitiktinai, o remiantis mokyklos strateginio plano atliktos situacijos analizės išvadomis ir Geros mokyklos koncepcija, kurioje pabrėžiama pozityviosios komunikacijos siekiamybė ir būtinybė – mokytojų nuostatų pozityvumas, t. y. aukšta savivertė, pasitikėjimas ir rūpinimasis mokiniais, aukšta darbo motyvacija, pilietinė atsakomybė, partneriškas mokymasis, dialogu pagrįstas ugdymas. Siekiant įgyvendinti 2019 m. mokyklos veiklos prioritetą ir su juo susijusius tikslus bei uždavinius mokykloje nuosekliai įdiegiama LIONS QUEST programa „Paauglystės kryžkelės“. Ši programa padeda mokytojams kurti saugią mokymosi aplinką ir ugdyti gyvenimo įgūdžius, o mokiniams – išgyventi paauglystės metus. Išsamios pamokos ir pagalbinė programos medžiaga suvienija mokyklos personalą, šeimą, bendruomenę ir jaunos žmones. Ši programa į Bendrąsias ugdymo programas integruoja socialinį ir emocinį ugdymą, charakterio ugdymą, psichoaktyviųjų medžiagų ir patyčių prevenciją bei mokymąsi tarnaujant, taip skatindama tinkamą paauglių vystymąsi. Mokyklos bendruomenė tiki šios programos įgyvendinimo sėkme. Iš pokalbių su mokyklos bendruomene, vadovais, veiklos dokumentų analizės vertintojai nustatė mokyklos, kaip besimokančios organizacijos, ryškiausius bruožus: atvirumas, skaidrumas, kolegialus ir individualus mokymasis. Mokykloje sudarytos palankios sąlygos tobulinti visų mokytojų meistriškumą, naudotis gerosios praktikos pavyzdžiais: mokytojai dalijasi gerąja patirtimi (vedamos, stebimos ir aptariamos atviros pamokos). Iš pokalbių su mokytojais, vadovais, dokumentų analizės galima teigti, kad mokytojai nuolat plečia savo kompetencijas dalyvaudami įvairiuose mokymuose, projektuose, renginiuose, tačiau per mažai išnaudoja [igesonline.lt programa](http://igesonline.lt/programa) ir kitus profesiniam tobulėjimui skirtus įrankius ir jų teikiamas galimybes grįžtamajam ryšiui organizuoti. Apibendrinę surinktus faktus, vertintojai daro išvadą, kad mokyklos perspektyva ir tobulinimo kultūra yra geri.

4.1.2. Lyderystė vertinama gerai (3 lygis). Pasidalyta lyderystė yra paveiki. Iš pokalbių su Mokyklos tarybos, Metodinės tarybos ir Mokinių tarybos nariais bei mokyklos vadovais nustatyta, kad bendruomenės nariams sudaromos sąlygos rodyti iniciatyvą, teikti pasiūlymus ir rekomendacijas dalyvaujant įvairiose mokyklos savivaldos grupėse, akademiniuose renginiuose, tokiu būdu pedagoginė bendruomenė įgalinama aktyviau veikti gerinant mokykloje vykstančius procesus. VDU atlikto tyrimo duomenys rodo, kad Zapyškio pagrindinės mokyklos mokytojai (73,3 proc.) linkę pasitikėti vieni kitais, o vadovai pasitiki mokytojais (su šiuo teiginiu sutinka 80 proc. mokytojų). Mokykloje skatinama pasidalytoji lyderystė – aktyviausi bendruomenės nariai, palaikomi administracijos ir kolegų, įsijungia į savivaldos grupių veiklas, geba prisiimti atsakomybę už iniciatyvų ir sprendimų įgyvendinimą. Mokyklos vadovai stengiasi motyvuoti darbuotojus, skatinti jų iniciatyvas (kelionėse, mokyklos renginiuose kartu dalyvauja ir pedagoginis, ir aptarnaujantis personalas), apdovanoti renginių metu. Mokytojai, mokiniai, kiti bendruomenės atstovai pokalbiuose teigė, kad mokyklos direktorius yra geras vadybininkas ir lyderis, atviras naujovėms, pažymėjo, kad lyderiais mokykloje gali tapti daugelis bendruomenės narių. Mokiniai ir tėvai nurodė, kad jiems sudaromos galimybės realizuoti idėjas, mokyklos vadovai visuomet padeda jas įgyvendinti. Iš dokumentų analizės ir pokalbių vertintojų komanda daro išvadą, kad mokyklos vadovai palaiko mokinių, mokytojų ir tėvų iniciatyvas, lanksčiai bendradarbiauja su socialiniais partneriais, skatina bendruomenės narių pokalbius mokytojų taip vadinamuose „*kavagėrio*“ pasitarimuose mokytojų kambaryje, Mokyklos, Mokytojų tarybos posėdžiuose, į veiklas įtraukia daugumą bendruomenės narių. Pasidalyta lyderystė yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Lyderystė mokymuisi potenciali. Mokykloje pripažįstama, kad kolegialus ryšys – tai galimybė mokytis vieniems iš kitų, todėl siekiant užtikrinti kolegialaus ryšio stiprinimą nuo 2017 m. inicijuojamas ir organizuojamas mokyklos projektas „Kolega – kolegai“, kiekvienas mokytojas, siekdamas pasisemti gerosios patirties, stebi dvi–tris savo kolegos pamokas. Atviros pamokos padeda

mokyti komunikavimą aktyvinančių mokymo metodų ir dera su 2019 m. kvalifikacijos tobulinimo prioritetu – ugdymo kokybės gerinimas stiprinant pozityviąją komunikaciją. Šiais metais mokytojai dalyvavo seminare „Formuojamasis vertinimas mokinių pasiekimams ir pažangai“, mokykloje įgyvendinama LIONS QUEST programa „Paauglystės kryžkelės“, pradinį klasių mokytojai dalyvauja projekte „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“ (2.2 veikla „Pradinio ugdymo informatikos programos rengimas, išbandymas ir diegimas“), kiti mokytojai dalyvauja projekte „Matematikos pasiekimų gerinimas sukuriant ir efektyviai panaudojant inovatyvias erdves“. 2018 m. kvalifikacijos tobulinimo prioritetu buvo mokinių emocinių kompetencijų stiprinimas, todėl pedagogai kryptingai tobulino kvalifikaciją. Mokymo ir psichologinio konsultavimo centro paskaitoje apie atsakingų ir savarankiškų mokinių, gebančių planuoti savo mokymąsi, dalyvaujant projekte „Lyderių laikas 3“ pedagogams buvo suteikta galimybė mokytis seminare „Pozityvių santykių kultūra mokykloje, efektyvi komunikacija ir motyvacija“. Gerinant pamokos kokybę bei teikiant kryptingą pagalbą mokiniui, kiekvienais metais mokykloje organizuojami kvalifikaciniai seminarai mokytojams pagal užsibrėžtus prioritetus, mokyklos vadovai rūpinasi profesiniu augimu: kvalifikacijos kėlimo renginiai organizuojami pagal poreikį, mokyklos numatyta tobulinimo(si) kryptį. Grįžtamoji mokymų informacija (seminarų medžiaga) renkama segtuve bei specialiaime faile mokytojų kambaryje. Vertintojai daro išvadą, kad mokykloje dauguma pedagogų periodiškai atvirai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas, mokosi vieni iš kitų.

Įsipareigojimas susitarimams tinkamas. Bendruomenės nariai įsipareigoję susitarimams, mokykloje tinkamai parengtos darbo tvarkos taisyklės, mokinių skatinimo tvarkos aprašas. Pokalbio su Metodine taryba metu mokytojai minėjo, kad gale metų gauna premijas už gerą darbą. Vertintojai pastebi, kad mokykloje gerai laikomasi susitarimų dėl bendros tvarkos, mokinių ir mokytojų skatinimo ir drausminimo, veiklos procesų. Pokalbiuose dalyvavę Metodinės tarybos nariai, mokytojai, tėvų atstovai patvirtino, kad mokykloje yra gera bendrų susitarimų laikymosi ir įgyvendinimo kultūra. Priimant sprendimus yra siekiama įtraukti kuo daugiau bendruomenės narių, užtikrinamas atvirumas ir skaidrumas, palaikomas atviras ir konstruktyvus bendravimas, mokykloje geras mikroklimatas. Iš apibendrintų pokalbių su mokiniiais, tėvais ir mokytojais galima teigti, kad mokyklos lyderiai yra direktorius ir jo pavaduotoja ugdymui, kai kurie aktyvūs mokytojai, kai kurie mokiniai ir jų tėvai. Mokyklai vadovauja kompetentingi ir įsipareigoję šiai įstaigai žmonės, savo darbe besinaudojantys aktualiausia šiuolaikine informacija, technologijomis, turintys tinkamus vadovavimo įgūdžius: gebėjimą inicijuoti, komunikuoti, organizuoti personalo darbą ir mokymą, deleguoti įpareigojimus. Santykiai mokyklos bendruomenėje grindžiami savitarpio pasitikėjimu ir supratimu.

4.1.3. Mokyklos savivalda vertinama gerai (3 lygis). Ugdymo įstaigoje sukurtos savivaldos institucijos, kurios atstovauja daugumos bendruomenės atstovų interesams: veikia Mokyklos taryba, Mokytojų taryba, Metodinė taryba ir metodinės grupės, Mokinių taryba, veiklos kokybės įsivertinimo koordinacinė grupė, pagal poreikius suburiamos trumpalaikės darbo grupės. Mokykloje veikia ir Darbo taryba. Mokyklos tarybą sudaro iniciatyviausi, aktyviausi mokytojai, tėvai (globėjai), mokiniai. Pokalbio metu paaiškėjo, kad Mokyklos taryboje svarstomos įvairios temos: mokyklos strategija, mokyklos UP projektas, metų veiklos planai, lėšų paskirstymas, surinktų 2 proc. GPM lėšų panaudojimas, direktoriaus metinės ir finansinės ataskaitos, mokymo priemonių įsigijimas, mokyklos renginiai, akcijos. Tėvų atstovų teigimu, Mokyklos tarybos posėdžiuose jie atstovauja klasių tėvų interesams, perduoda tėvų nuomonę ir pasiūlymus. Mokyklos taryba per paskutinius trejus metus pasiūlė nemažai iniciatyvų mokyklos aplinkos ir veiklos tobulinimui: robotikos ir šaulių būrelių įsteigimas, mokyklos laiptų sutvarkymas, Lego robotų įsigijimas, pailgintos dienos grupės atsiradimas, valandų skyrimas lietuvių k. ir matematikos moduliams. Pokalbio su Mokyklos taryba ir aktyviais tėvais metu nustatyta, kad mokykloje tėvai turi galimybių šviestis (organizuojamos paskaitos), dalyvauti mokyklos ir Zapyškio bendruomenės renginiuose, akcijose, varžybose, tačiau tėvai (Mokyklos tarybos atstovai) norėtų aktyvesnio daugumos tėvų dalyvavimo minėtos veiklose. Metodinę tarybą sudaro metodinių grupių pirmininkai. Metodinės tarybos paskirtis – koordinuoti mokytojų patirties sklaidą, jų profesinį tobulėjimą, informuoti ugdytojus apie renginius, organizuoti

paskaitas tėvams ir pan. Mokykloje yra penkios mokytojų metodinės grupės, kurios rengia savo veiklos planus, derančius su mokyklos veiklos bei strateginiu planais. Veiklomis siekiama kiekvieno mokinio pažangos (svarstomi mokinių pasiekimų ir pažangos, vertinimo klausimai, tariamasi dėl pagalbos mokantis teikimo, kvalifikacijos tobulinimo, mokymo priemonių pirkimo, kolegialaus ryšio stiprinimo, renginių organizavimo). Dažnai mokytojai ugdymo klausimus sprendžia bendraudami elektroniniu paštu. Pokalbio metu Metodinės tarybos nariai pabrėžė dalijimosi patirtimi svarbą (kolega–kolegai), teigė, kad bendradarbiavimas stiprina mokytojų metodinį pasirengimą. Kalbinti mokiniai teigė, kad direktorius visada išklauso mokinių idėjas, jam įdomu žinoti, kas svarbu mokiniams. Mokinių savivalda inicijuoja nemažai naujovių, teikia pasiūlymus dėl renginių, akcijų organizavimo (dėl pasiūlymų dėžutės mokykloje įrengimo, veidrodžių berniukų tualetuose atsiradimo, gerumo akcijų, medelių sodinimo ir kt.). Mokinių teigimu, Mokinių taryba rūkymo, blogo elgesio problemų nesvarsto, nes jų beveik nėra, o jei pasitaiko, tai greitai jas išsprendžia socialinė pedagogė. Mokinių tarybos nariams dažnai sudaromos sąlygos dalyvauti įvairiuose šalies renginiuose, ekskursijose. Iš mokinių savivaldos dokumentų paaiškėjo, kad į Mokyklos tarybą bei Kauno rajono mokinių tarybą mokiniai ne renkami, o deleguojami mokytojos, kuriojančios Mokinių tarybos veiklą. Mokyklos savivaldos grupės inicijuoja, organizuoja nemažai renginių. Savivaldos iniciatyvos ir sprendimai reikalingi, prasmingi, jie teigiamai veikia mokyklos gyvenimo ir ugdymo kokybę. Vertintojai daro išvadą, kad savivalda daro įtaką mokyklos bendruomenės naudingiems pokyčiams, padeda kurti mokymuisi ir darbui palankią aplinką ir išskiria mokyklos savivaldos veiksmingumą kaip stiprųjį mokyklos veiklos aspektą.

4.2. Mokymasis ir veikimas komandomis kryptingas (4 lygis).

4.2.1 Veikimas kartu lankstus (3 lygis).

Pokalbiuose su vertintojais mokytojai, tėvai, socialiniai partneriai bendruomeniškumą įvardijo kaip vieną iš išskirtinių mokyklos bruožų. Darbuotojai (mokytojai, specialistai, aptarnaujantis personalas) laiko save komanda, siekiančia bendrų tikslų. Įvairiems trumpalaikiams ir ilgalaikiams darbams atlikti tikslingai ir demokratiškai buriamos darbo grupės. Iš pokalbių su mokyklos vadovais, Metodinės tarybos nariais nustatyta, kad pedagogai aktyviai įsitraukia į veiklos planavimo bei organizavimo procesus. Metodinė taryba, mokyklos vadovai nurodė, kad daugeliu atvejų bendradarbiavimas vyksta metodinėse grupėse: pasidalijama patirtimi, kuriamos ir aptariamasi Mokinių pasiekimų vertinimo ir pažangos stebėjimo tvarkos, stebimos kolegų pamokos, mokomasi kolegialiai. Mokytojai stengiasi dirbti kaip vieninga komanda ir siekti bendrų rezultatų. Mokytojų bendradarbiavimas yra svarbi profesinio tobulėjimo dalis. Dalyvaujant respublikiniame projekte „Lyderių laikas 3“, mokykloje atlikti tyrimai: Mokytojų mikroklimato tyrimas (2017 m.), Kauno rajono mokyklų mokytojų mikroklimato tyrimas (2019 m.). Minėto tyrimo išvados rodo, kad Zapyškio pagrindinės mokyklos mikroklimatas yra geras, mokytojai patenkinti savo darbu ir jaučiasi pakankamai saugūs. 73,3 proc. mokyklos mokytojų pasitiki vieni kitais, 80 proc. pasitiki mokyklos vadovais. Kolektyvas turi savo ritualus: jaukiai įrengtame mokytojų kambaryje kiekvieną dieną per ilgąją pertrauką mokytojai renkasi pailsėti, išgerti kavos, pabendrauti, mokslo metų pabaigoje visi kartu išskylauja. Darbo tvarkos taisyklėse darbuotojams numatyti ir realiai įgyvendinami paskatinimai už gerus darbo rezultatus. Vertintojai daro išvadą, kad sutelktas bendras darbas palaiko ir skatina mokyklos bendruomenės narių raišką. Dirbdami kartu, mokytojai siekia aukštesnių bendrų rezultatų.

Kolegialus mokymasis tinkamas. Mokytojai yra išklause pakankamai seminarų, susipažinę su geros mokyklos bruožais bei sėkmingos šiuolaikinės pamokos aspektais, tačiau ne visiems sekasi paveikiai taikyti įgytas žinias praktikoje. Kiekvienais metais mokytojų kolektyvas lankosi mokykloms skirtose parodose, seka naujoves, dalyvauja projektuose ir dalijasi patirtimi tarpusavyje bei su kitų įstaigų pedagogais. Pradinių klasių mokytojai dalyvaudami projekte „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“ (2.2 veikloje „Pradinio ugdymo informatikos programos rengimas, išbandymas ir diegimas“) gilino žinias ir konferencijoje dalinosi patirtimi su kitais šalies mokytojais. Kasmet sudaromi mokytojų kvalifikacijos planai, susitariama dėl prioritetinių tobulinimosi krypčių. Mokykloje kasmet numatomas atvirų pamokų organizavimas „Kolega – kolegai“. Mokytojai pokalbiuose su vertintojais teigė, kad dalykų metodinės grupės inicijuoja pedagoginės patirties sklaidą ir kolegišką bendradarbiavimą, pamokų

stebėjimas padeda pasidalinti gerąja patirtimi. Tačiau 2019 m. mokyklos veiklos plane SSGG analizėje nurodoma, kad dalies mokytojų motyvacija tobulėti nepakankama. Mokykloje nuolat vyksta sąmoningas ir tinkamas mokymasis įvairiose komandose, tačiau jų įtaka ugdymo proceso gerinimui netiriama.

4.2.2. Bendradarbiavimas su tėvais veiksmingas (4 lygis), padedantis mokiniams siekti pažangos ir tai yra vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų. Mokyklos tėvų informavimo ir švietimo sistema tenkina tėvų poreikius ir atitinka mokyklos galimybes. Mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimo principai, formos, būdai aprašyti ugdymo plane. Mokytojai domisi tėvų galimybėmis padėti vaikams augti, pasiūlo tinkamus pagalbos ir bendradarbiavimo būdus bei formas. Šią vertintojų įžvalgą patvirtino mokinių tėvai, teigę, kad informavimas apie mokinių pasiekimus tenkina jų poreikius, informacijos apie savo vaikų mokymąsi ir elgesį tėvai dažniausiai gali rasti Tamo dienyne, gauti bendraudami su klasių vadovais, dalykų mokytojais, tėvų susirinkimų metu bei kalbėdamiesi individualiai telefonu ar atvykę į mokyklą. Mokykla priima, aptaria ir įgyvendina tėvų pasiūlymus: sutvarkyti ugdymo įstaigos laiptai, organizuotos robotikos būrelio veiklos, įsteigtas šaulių būrelis. Tėvų iniciatyva atsirado pradinį klasių mokinių pailgintos dienos grupė, finansuojama iš biudžeto. Mokykloje pildomas Mokinio kompetencijų aplankas padeda tėvams stebėti jų vaikų mokymosi pažangą. Mokykla yra Pozityvaus auklėjimo konsultantų asociacijos (PAKA) projekto „STEP efektyvios tėvystės įgūdžių ugdymo grupės – šeimų psichologiniam atsparumui didinti“ partnerė. Mokyklos, kaip projekto partnerės, mokinių tėvams sudarytos sąlygos nemokamai dalyvauti minėto projekto veiklose (dalyvavo 13 tėvų). Tėvai ir mokytojai vertintojams teigė, kad jie nuolat bendradarbiauja, susitinka, organizuoja ir dalyvauja įvairiuose veiklose. Darytina išvada, kad mokykla tėvams sudaro tinkamas sąlygas įsitraukti į veiklas.

Tėvai teigiamai vertina ugdymo įstaigos darbą, dalyvauja organizuojamuose mokyklos renginiuose, džiaugiasi mokyklos pasiekimais, santykiais su mokytojais. Bendradarbiaujama abiem pusėms tinkamu laiku. Mokinių tėvai įsitraukia į mokyklos veiklą kartu su mokiniais ir mokytojais dalyvaudami mokyklos ir atskirų klasių organizuojamuose renginiuose, kviesdami mokyklos mokinius į savo darbo vietas, išskylaudami kartu su klase. Tėvai ruošia kalėdinius pasirodymus, dalyvauja sveikatos stiprinimo (dviračių žygyje, sveikatingumo), socialiniuose, (Pyragų dienoje), kultūriniuose bendruomeniniuose (Aitvarų šventė) renginiuose. Mokyklos pagalbos vaikui specialistai teikia individualias konsultacijas mokiniams ir jų tėvams. Nors mokyklos 2018–2022 strateginio plano SSGG analizėje nurodoma, kad vienas iš mokyklos silpnųjų aspektų – nepakankamas tėvų įsitraukimas į mokyklos veiklą, tačiau vertinimo savaitės metu į pokalbį su vertintojais atvyko susitikti 10 tėvų atstovų. Toks susidomėjimas mokyklos veikla, pozityvus pokalbis bei išsakytos mintys leidžia daryti išvadą, kad tėvų bendradarbiavimas, į(s)itraukimas įvairiomis formomis į vaikų ugdymą(si) prisideda prie ugdymo(si) įvairovės kūrimo.

4.2.3. Mokyklos tinklaveika kryptinga (4 lygis). Ji padeda mokyklai kompleksiškai siekti užsibrėžtų tikslų ir tai yra vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų. Mokyklos lokacija labai paranki glaudžiam bendradarbiavimui su miestelio institucijomis: čia pat seniūnija, kultūros namai, biblioteka, bažnyčia. Pokalbiuose su mokiniais, socialiniais partneriais, tėvais, mokyklos vadovais remiantis SPI išsiaiškinta, kad mokykla palaiko itin glaudų ryšį su socialiniais partneriais bei buvusiais mokyklos auklėtiniais. Minėtų pokalbių dalyviai pabrėžė tinklaveikos prasmingumą, išliekamąją vertę, perspektyvumą. Vienas iš 2018–2022 metų mokyklos strateginio plano uždavinių – plėtoti mokyklos ryšius su vietos bendruomene ir socialiniais partneriais. Šis uždavinys įgyvendinamas tinkamai – su vietos bendruomene ir partneriais nuolat vykdoma įvairiapusė veikla, kuri viešinama mokyklos socialiniame tinkle, interneto svetainėje. Nuosekliai kuriamas ir palaikomas įvairiapusis socialinių partnerių tinklas aktualus ugdymui(si) ir gyvenimui mokykloje:

- dėl įvairių bendrų projektų, renginių, savanorystės bendradarbiaujama su Zapyškio bendruomenės centru, Kauno raj. viešąją biblioteka, Kauno raj. Švietimo centru, VšĮ „Kūrybos ir užimtumo stuba“, Zapyškio Šv. Jono parapija;

- bendrai organizuojami kultūriniai renginiai kartu su Kauno raj. Ežerėlio kultūros centro Zapyškio laisvalaikio sale, Kauno raj. Ežerėlio pagrindine mokykla, Šakių raj. Lekėčių mokykla;

- dėl sporto ir sveikatinimo programų įgyvendinimo bendradarbiaujama su Kauno raj. dziudo ir jojimo sporto mokykla, Kauno raj. sporto mokykla, Kauno raj. savivaldybės Visuomenės sveikatos biuru;
- VšĮ „Corona Laurea“; Kauno raj. Zapyškio seniūnija padeda mokyklai dirbant socialinį darbą su šeimomis, mokiniais.

Mokykla, įvairiomis formomis bendradarbiaudama su socialiniais partneriais, buvusiais mokiniais, yra atvira pasauliui, šalies bei miestelio problemoms. Pokalbiuose su socialiniais partneriais paaiškėjo, kad įvairūs mokyklos ryšiai teikia abipusę naudą: kartu organizuojami renginiai, projektinė veikla, mokiniams sudaromos galimybės konsultuotis, ugdomąją veiklą organizuoti kitose aplinkose, lankytis įvairiose institucijose, kultūriniuose renginiuose, tuo būdu sudaromos sąlygos mokiniams ugdytis kompetencijas (pažinimo, socialinę, iniciatyvumo ir kūrybingumo, komunikavimo, asmeninę bei dalykines). Partneriai turi galimybę naudotis mokyklos patalpomis, aikštinėmis, mokiniai savanoriauja partnerių organizuojamose renginiuose, visa mokyklos bendruomenė prisideda prie įvairių projektinių veiklų, renginių organizavimo. Įvairinant ugdymo procesą, plėtojant dalykines ir bendrąsias kompetencijas atliekami gamtamoksliniai eksperimentai, bendradarbiaujama su VDU, ŽŪA, Marijampolės sav. Igliaukos Anzelmo Matučio gimnazija, Zapyškio jungtine biblioteka – internetine skaitykla, Kuro girininkija, S. Zarecko Gėlininkystės ūkis sudaro galimybes mokiniams dalyvauti edukacinėse veiklose, kviečiasi į savo įstaigas, o Zapyškio pagrindinės mokyklos moksleiviai vedė paskaitas III amžiaus universiteto studentams. Ypač ryškus socialinių partnerių indėlis puoselėjant mokyklos aplinkas, atnaujinant sporto aikštynus, pritraukiant investicinius projektus (kuriuos vykdant pasidalinama atsakomybių laukais tarp projektą įgyvendinančių partnerių), aprūpinant priemonėmis (UAB „Erelitos baldai“ teikia priemones technologijų pamokoms). Mokykloje nuolat pasikalbama apie tinklaveikos naudą, ji yra pripažįstama ir matoma, partnerių tinklo plėtra ir jos naudingumas yra planuojami. Glaudus mokyklos bendradarbiavimas su vietos bendruomene, gausūs socialiniai partneriai skatina mokytojų ir mokinių lyderystę, didina mokinių saviraiškos galimybes, sudaro sąlygas pasimatuoti, pasilyginti su kitomis šalies švietimo įstaigomis ir pasidalinti pozityviomis patirtimis. Mokiniais sudaromos sąlygos ugdytis pilietiškas vertybes, plėsti akiratį, plėtoti patirtinį mokymąsi, sėkmingai planuoti asmeninį ir profesinį gyvenimą, garsinti mokyklą, ugdyti pasididžiavimo savo mokykla jausmą bei tapti pilnaverčiais visuomenės nariais.

4.3 Asmeninis pedagogų meistriškumas paveikus (3 lygis).

4.3.1 Kompetencija tinkama (3 lygis). Remiantis mokyklos dokumentų analize, pokalbiais su mokytojais, mokyklos administracija nustatyta, kad pasirinktos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo kryptys ir temos dera su mokyklos tobulinimo tikslais ir metų veiklos uždaviniais (2019 m. mokytojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetas – ugdymo kokybės gerinimas stiprinant pozityviąją komunikaciją). Atsižvelgiant į mokyklos iškeltus kvalifikacijos tobulinimo prioritetus organizuojami seminarai mokyklos mokytojų kolektyvui, profesinio tobulinimo renginius mokytojai renkasi ir individualiai pagal savo poreikius. Mokytojai kvalifikaciją, bendrąsias ir dalykines kompetencijas tobulina su mokiniais dalyvaudami rajoniniuose, respublikiniuose ir tarptautiniuose konkursuose, projektuose ir olimpiadose. Kvalifikacijos kėlimo renginiuose 2018 m. mokytojai ir administracija dalyvavo 1446 valandas, 2019 m. – 1124 valandas. Dauguma mokytojų metodinėse grupėse, Mokytojų tarybos posėdžiuose dalinasi mokymuose įgyta patirtimi. 2019–2020 m. m. mokykloje dirba 24 pedagogai. 22 (91,7 proc.) pedagogai yra atestuoti ir turi kvalifikacines kategorijas: 4 (16,7 proc.) yra mokytojai, 10 (41,7 proc.) – vyresnieji mokytojai, 8 (33,3 proc.) – metodininkai. Mokytojų turimos kvalifikacinės kategorijos leidžia daryti prielaidą, kad mokytojai turi pakankamai žinių ir kompetencijų, reikalingų užtikrinti tinkamą ugdymo(si) kokybę, inicijuoti ugdymosi proceso modernizavimą, orientuotą į mokinių bendrųjų ir dalykinių kompetencijų aktyvų ugdymą(si).

4.3.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas tinkamas. (3 lygis). Mokykloje dirba mokytojų lyderių, kurie yra Kauno rajono metodinių būrelių pirmininkai, vienas mokytojas yra projekto „Smart Mathematic Teacher“ (Išmanusis matematikos mokytojas) įgyvendinimo grupės narys. Beveik visi projekte dalyvaujantys pradinio lygio mokytojai ir direktoriaus pavaduotoja ugdymui dalinasi gerąja patirtimi mokyklos organizuotoje respublikinėje konferencijoje „Informacinių gebėjimų ugdymas

pradinėse klasėse“, parengė projektą programai „Samsung mokyklos ateičiai“ ir laimėjo skaitmeninius mokymus. Pavienių mokytojų išorinio vertinimo metu stebėtos pamokos vertintos kaip šiuolaikinės ir išskirtinai veiksmingos ir jie galėtų dalintis gerąja patirtimi su kolegomis. Mokykloje dirba 3 (12,5 proc.) mokytojų, kurių bendras darbo stažas yra ne daugiau kaip 2 metai ir 8 (30 proc.) mokytojai, kuriems ši mokykla yra vienintelė jų darbo vieta. Mokykloje mokytojų kaita nedidelė – per mokslo metus pasikeičia mažiau nei 15 proc. pedagogų (dažniausiai – dėl darbo pasiūlymo arčiau gyvenamosios vietos). Mokytojų bendro pedagoginio darbo stažo vidurkis yra 21,5 metai. Dauguma mokytojų domisi naujovėmis, dalyvauja seminaruose, stengiasi taikyti pamokose įgytas žinias ir pasiekia gerų mokinių asmeninių rezultatų.

Kasmet mokytojai pildo metodinės veiklos ataskaitas, kuriose pateikia informaciją apie vykdytą metodinę veiklą, įvardija savo stipriąsias ir tobulintinas veiklos sritis, kvalifikacijos tobulinimą išvardindami lankytus kursus, seminarus, t.y. įsivertinant pagrindinis dėmesys skiriamas kiekybiniais aspektams – nereflektuojama apie pokyčius, kuriuos inspiravo kursų ar seminarų lankymas. Remiantis veiklos ataskaitų duomenimis vyksta metiniai pokalbiai su kuruojančiais vadovais. Mokyklos vadovai tinkamai vykdo ugdymo proceso stebėseną pagal susitartą pamokos stebėjimo formą (ją pildo ir mokytojai), analizuoja mokytojų darbo kokybę, aptaria su mokytoju pamokos planavimą, mokymo organizavimą, mokinių mokymąsi, pagalbą mokiniui, vertinimą, santykius, tvarką ir klasės valdymą bei mokymosi aplinką. Beveik visi mokytojai mokosi pasinaudodami įvairiomis galimybėmis: dalyvaudami seminaruose, nuotoliniuose mokymuose, vesdami atviras pamokas, lankydami kolegų pamokose. Atviros pamokos „Kolegai – kolegai“ mokykloje vyksta dvejus metus, jos yra teminės (pvz., komunikavimą aktyvinantys mokymo metodai pamokoje). Stebėtas pamokas mokytojai aptaria tarpusavyje ir metodinėse grupėse bei Metodinėje taryboje. Mokymai ir seminarai yra organizuojami ir mokykloje (pvz., seminaras „Formuojamasis vertinimas mokinių pasiekimams ir pažangai“), tačiau dalies mokytojų motyvacija tobulėti nepakankama. Remdamiesi stebėtų veiklų protokolų analize, vertintojai daro išvadą, kad mokytojai pamokose ne visada pritaiko kursuose ir seminaruose įgytas žinias, kompetencijas bei kolegų ar vadovų išsakytus patarimus ir įžvalgas. Iš mokyklos dokumentų ir pokalbio su bendruomenės nariais išsiaiškinta, kad mokytojai tinkamai skatinami tobulinti ir plėtoti profesines kompetencijas ir tai motyvuoja daugumą mokytojų siekti aukštesnio asmeninio meistriškumo bei geresnių veiklos rezultatų.

III. MOKYKLOS SAVĖS VERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Išorinio vertinimo metu nustatyta, kad mokyklos įsivertinimas atliekamas vidutiniškai. Mokykla, atlikdama įsivertinimą, naudojasi „Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika“ (2016 m.). Kas dveji metai atliekamas platus veiklos įsivertinimas, kasmet – teminis veiklos įsivertinimas. Anketavimui ir rezultatų analizei atlikti naudojama Iqesonline.lt programa. Įsivertindama ir stebėdama savo pažangą, mokykla kiekvienais metais Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai (dabar – Nacionalinei švietimo agentūrai) pateikia įsivertinimo ir pažangos anketą. ĮG (mokykloje vadinama Veiklos kokybės įsivertinimo koordinacinė grupė) kiekvienais metais parengia mokyklos veiklos kokybės teminio įsivertinimo planus, išsikelia uždavinius, tačiau jie yra analogiški (2018 ir 2019 m.) ir mažai informatyvūs. Skiriasi tik pasirinktos teminio vertinimo temos: 2018 m. – „Mokymosi svarbos suvokimas“ (Gyvenimo planavimas bei savivoka ir savivertė), 2019 m. – „Mokinių atsakingumas ir savarankiškumas ugdymo procese“ (Savivaldumas mokantis ir mokymosi socialumas). Šiems rodikliams sukurti 4 ir 2 lygio detalieji rodiklių aprašymai (ilustracijos). Gilesnė jų analizė leidžia teigti, kad kai kurie teiginiai yra konkretūs, aiškūs, pamatuojami. Pavyzdžiui, detalizuojant rodiklio 2.3.1. „Mokymasis“ raktinius žodžius „Savivaldumas mokantis“ nuspręsta, kad idealų būvį, atspindintį mokyklos veiklos kokybės sampratą ir lūkesčius, reikštų „90 procentų mokinių mano, kad jie geba savarankiškai rasti reikiamą informaciją, pamokose yra skatinami bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems“. Tačiau kai kuriuose rodiklių aprašymuose yra deklaratyvumo požymių, nesudarančių galimybes pamatuoti ir objektyviai įvertinti esamą padėtį. Pavyzdžiui, rodiklio 1.1.1 „Asmenybės tapsmas“ raktinių žodžių „Gyvenimo

planavimas“ 4 lygio detalajame rodiklio aprašyme rašoma „Vyksta pakankamas profesinis orientavimas ir karjeros planavimas mokiniams“ arba 2 lygio detalajame rodiklio aprašyme nurodyta: „Nepakankamai skatinami domėtis pasaulinėmis, europinėmis, šalies tendencijomis, darančiomis įtaką visuomenės gyvenimui“.

Įsivertinimo grupės nariams trūksta teorinių ir praktinių įsivertinimo organizavimo įgūdžių. Nors mokykloje periodiškai aptariami mokinių pasiekimų rezultatai, vykdoma planų įgyvendinimo stebėseną, mokytojai ir vadovai stebi pamokas ir jas aptaria, mokytojai įsivertina savo veiklą, tačiau ĮG nariai, pateikdami teminio įsivertinimo išvadą ir rekomendacijas, šiais duomenimis nesinaudoja.

Įsivertinimo duomenys naudojami planuojant mokyklos veiklą, nustatant metinės veiklos planų prioritetus ir tikslus, organizuojant Metodinės tarybos, metodinių grupių darbą, tobulinant ugdymo procesą pamokose. Vertintojams pateiktoje MPI rašoma, kad „mokykloje naudojamas įsivertinimo modelis (anketavimas Iqesonline.lt programa atliekant platųjį ir teminį bei Įsivertinimo ir pažangos anketa) padeda visapusiškai įsivertinti veiklą, nes įsivertinant dalyvauja visa mokyklos bendruomenė: mokiniai, jų tėvai, mokytojai“. Tačiau gilesnė mokyklos veiklos planavimo dokumentų analizė ir pokalbis su ĮG nariais leidžia teigti, kad mokykloje kol kas trūksta patirties objektyviau ir tiksliau pamatuoti ir įvertinti esamą situaciją, fiksuoti pokyčius, (ne)tenkinančius mokyklos bendruomenės visais lygmenimis: mokinio, klasės, mokytojo ir administracijos. Šias vertintojų išvadas paremia SPI, kurioje veiklos kokybės įsivertinimas įvardijamas kaip tobulintinas veiklos aspektas.

Pokalbyje su vertintojais Mokyklos tarybos nariai teigė, kad jų pagrindinės funkcijos yra aptarti MUP ir mokyklos veiklos planą, įvertinti direktoriaus veiklos ataskaitą, aptarti surinktą 2 proc. GPM kitų lėšų panaudojimo tikslumą. Vertintojai atkreipia dėmesį, kad Mokyklos tarybos vaidmuo dėl veiklos įsivertinimo daugiau formalus: posėdžių metu susipažįstama su įsivertinimo rezultatais, be diskusijų pritariama pasiūlytai vertinimo temai, nors Švietimo įstatymo (2011 m.) 37 straipsnio 5 dalyje ir „Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodikos“ V skyriaus „Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo organizavimas“ 18 punktas nustato, kad mokyklos veiklos įsivertinimo sritis, atlikimo metodiką pasirenka Mokyklos (Gimnazijos) taryba.

Akivaizdu, kad mokyklos įsivertinimo sėkmės garantas būtų savanoriškas bendraminčių susibūrimas į komandą, aukštas jų atsakomybės už įsipareigojimų vykdymą laipsnis, gebėjimas į įsivertinimo procedūras įtraukti ne tik daugumą bendruomenės narių, bet ir problemų apmąstymas, įrodymų surinkimas (tyrimas) ir dialogas vertinant bei interpretuojant gautus duomenis.

Vadovaujančioji vertintoja

Violeta Gendvilienė

Stebėsenos ir vertinimo departamento
Vertinimo skyriaus vedėja

Snieguolė Vaičekauskienė

1 PRIEDAS

MOKYKLOS KONTEKSTO DUOMENŲ SUVESTINĖ

Bendra informacija apie mokinius, mokytojus, vadovą, pavaduotojus, ugdymą organizuojančius skyrių vedėjus

Mokinių ir klasių komplektų skaičius skirtingais mokslo metais (mokyklos duomenimis)	Mokslo metai	Komplektų skaičius	Mokinių skaičius
	2018-2019	13	223
	2019-2020	12	216
	2019 m. lapkritis (vizito metu)	12	219

Pastaba. Pateikiami mokslo metų rugsėjo 1 d. duomenys

Mokinių, paliktų kartoti ugdymo programos kursą, skaičius	2017-2018 m. m.	2018-2019 m. m.	2019-2020 m. m.
	-	-	-

Mokytojų skaičius	Mokslo metai	Skaičius
	2018-2019	26
	2019-2020	25

Vadovas, pavaduotojai, ugdymą organizuojantys skyrių vedėjai (nurodyti pareigybės)	Bendras vadybinio darbo stažas	Vadybinio darbo stažas šioje mokykloje
Raimondas Bartkus direktorius	8,5	5
Rima Veličkienė Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	30	25
Vidmantas Mažeika Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams	14	14

Socialinio, ekonominio konteksto duomenys

Mokinių šeimos*	2018-2019 m. m.	2019-2020 m. m.
Socialiai remtinės šeimos	64	63
Probleminės šeimos	2	-
Disfunkcinės (asocialios) šeimos	8	4
Pilnos šeimos	-	-
Nepilnos šeimos	7 (našlaičiai)	23

* Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jūs negalite jų pateikti, prašome tai pažymėti.

Mokslo metai	Rajono (miesto) renginiuose		Šalies renginiuose		Tarptautiniuose renginiuose	
	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/ laureatų skaičius
2017-2018	90	45	102	99	62	1
2018-2019	108	56	74	129	60	-
2019-2020	33	12	-	-	-	-

Dalyvavimas projektuose 2017–2018 m. m.

Projektai	Pavadinimas / dalyvavusių mokinių skaičius (proc. nuo bendro mokinių skaičiaus)
Socialiniai	• Programa „Antras žingsnis“. Dalyvavo 83 mokiniai (39%). • Programa „Žipio draugai“. Dalyvavo 22 mokiniai (10%). • Projektas „Tolerancijos rankos“. Dalyvavo 213 mokinių (100%). • Projektas „Kuriamo laimingą aplinką kartu“. Dalyvavo 213 mokinių (100%). • Akcija „Darom“. Dalyvavo 213 mokinių (100%). • Šeimos šventė. Dalyvavo 70 mokinių (33%). • Vaikų ir jaunimo socializacijos programa „Kibernetinė narkomanija – SOS“. Dalyvavo 203 mokiniai (95%).
Mokomieji	• Projektas „Tėvų dienos mokykloje“. Dalyvavo 112 mokinių (53%). • Projektas „Pasakos žibintų šviesoje“. Dalyvavo 107 mokiniai (50%). • Projektas „Gerų darbų kraitelė“. Dalyvavo 112 mokiniai (53%). • M. K. Čiurlionis – lietuvių tautinės muzikos puoselėtojas. Dalyvavo 50 mokinių (23,4%). • Projektas, skirtas saugesnio interneto dienai. Dalyvavo 101 mokinys (47%). • Projektas „Lietuvos valstybės atkūrimui – 100“. Dalyvavo 213 mokinių (100%). • Vertimų ir iliustracijų projektas „Tavo žvilgsnis – 2017“. Dalyvavo 20 mokinių (9%). • Projektas „Padėkime paukšteliams žiemą“. Dalyvavo 90 mokinių (42%). • „Vaikų mokymo plaukti bendrojo lavinimo mokyklose programa“. Dalyvavo 27 mokiniai (13%). • Vaikų ir jaunimo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa „Rūkai, geri, vartoji, save ir kitus žaloji“. Dalyvavo 99 mokiniai (46%). • Vaikų vasaros poilsio programa „Zapyškio mokinių aktyvaus poilsio stovykla 2018“. Dalyvavo 34 mokiniai (39%). • Projektas „Draugystės jėga. Veiksmo mėnuo be patyčių“. Dalyvavo 200 mokinių (94%). • Draugiškoji socialinio emocinio ugdymo olimpiada „Dramblis“. Dalyvavo 17 mokinių (8%). • Projektas „Laimingą aplinką kuriame kartu“. Dalyvavo 170 mokinių (80%). • Projektas „AIDS: geriau žinoti“. Dalyvavo 170 mokinių (80%).
Bendruomenės	• Projektas „Altoniškių piliakalnis: domėkimės ir kitus sudominkime“, laimėjęs Kauno rajono savivaldybės jaunimo veiklos 2017 m. projektų finansavimo konkurse. Bendradarbiavimo projektas su Zapyškio bendruomenės centru. Dalyvavo 97 mokiniai (46%). • Projektas „Sportuokime kartu 2017“, laimėjęs Kūno kultūros ir sporto programos įgyvendinimo iš Kauno rajono savivaldybės biudžeto konkurse paramą. Bendradarbiavimo projektas su Zapyškio bendruomenės centru. Dalyvavo 140 mokinių (66%).

	• Projektas „Sveikos bendruomenės link“, 2017 m. gavęs finansavimą iš 2017 m. Nevyriausybinų organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017–2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonės „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“. Dalyvavo 140 mokinių (66%). • Projektas „Aitvarų dovanos“, laimėjęs Kauno rajono mokinių 2018 m. Aplinkosauginių projektų „Moksleiviai – bendruomenei“ konkurso „Tausojantis vartojimas, atliekų vengimas ir jų antrinis panaudojimas“ paramą. Dalyvavo 101 mokinys (47%). • Projektas „Po paukščio sparnu“ (su Kačerginės DC). Dalyvavo 22 mokiniai (10%). • Projektas „Atverkime širdis“. Dalyvavo 25 mokiniai (12%).
Tarptautiniai	• Tarptautinis projektas „Say Hello To The World“ (ugdymo įstaiga „Vrtec Semedela“ Koper, Slovėnija). Dalyvavo 22 mokiniai (10%).
Kiti	

Dalyvavimas projektuose 2018–2019 m. m.

Projektai	Pavadinimas / dalyvavusių mokinių skaičius (proc. nuo bendro mokinių skaičiaus)
Socialiniai	• Programa „Antras žingsnis“. Dalyvavo 76 mokiniai (35%). • Programa „Zipio draugai“. Dalyvavo 24 mokiniai (11%). • Projektas „Tolerancijos raktas“. Dalyvavo 220 mokinių (100%). • Projektas „Saugokime planetą“. Dalyvavo 50 mokinių (23%). • Akcija „Darom“. Dalyvavo 220 mokinių (100%). • Šeimos šventė. Dalyvavo 100 mokinių (45%). • Vaikų ir jaunimo socializacijos programa „Visiems veikti ir patirti daug smagiau“. Dalyvavo 213 mokiniai (100%). • Projektas „Draugystės jėga. Veiksmo menas be patyčių“. Dalyvavo 209 mokiniai (95%). • Projektas „Laimingą aplinką kuriame kartu“. Dalyvavo 209 mokiniai (95%). • Draugiškoji socialinio emocinio ugdymo olimpiada „Dramblys“. Dalyvavo 25 mokiniai (11%).
Mokomieji	• Projektas „Matematikos pasiekimų gerinimas sukuriant ir efektyviai naudojant inovatyvias erdves“, laimėjęs ES fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonės „Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ paramą. Dalyvavo 96 mokiniai (44%). • Projektas „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“ 2.2 veikla. Dalyvavo 100 mokinių (45%). • STEM veiklų menas. Dalyvavo 96 mokiniai (44%). • Projektas „Skrydis per Atlantą“. Dalyvavo 96 mokiniai (44%). • Projektas „Gerų darbų kraitelė“. Dalyvavo 128 mokiniai (58%). • Projektas „Žemės diena“. Dalyvavo 96 mokiniai (44%). • Projektas „Jėzuitų misija Lietuvoje 450 metų.“ Dalyvavo 49 mokiniai (22 %). • M. Petrauskas – lietuvių kompozitorius ir tautinės muzikos puoselėtojas. Dalyvavo 76 mokiniai (35%). • Projektas „Lietuvos savanoriai“. Dalyvavo 92 mokiniai (42%). • Lietuvių kalbos menas. Dalyvavo 92 mokiniai (42%). • Europos kalbų diena. Dalyvavo 92 mokiniai (42%). • Projektas, skirtas saugesnio interneto dienai. Dalyvavo 92 mokiniai (42%).

	• Projektas „Atmintis gyva, nes liudija”. Dalyvavo 220 mokiniai (100%). • Projektas „Vasario 16-oji Lietuvos valstybės atkūrimo diena” Dalyvavo 220 mokinių (100%). • Projektas „Kovo 11-oji – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena” Dalyvavo 149 mokiniai (68%). • Projektas „Rudens gėrybių kraitė”. Dalyvavo 128 mokiniai (58%). • „Vaikų mokymo plaukti bendrojo lavinimo mokyklose programa”. Dalyvavo 19 mokinių (9%). • Vaikų ir jaunimo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa „Sveikai gyventi įdomiau”. Dalyvavo 51 mokinys (24%). • Vaikų vasaros poilsio programa „Zapyškio mokinių aktyvaus poilsio stovykla 2019”. Dalyvavo 34 mokiniai (16%). • Projektas „AIDS: geriau žinoti”. Dalyvavo 209 mokiniai (95%). • Projektas „Būk”. Dalyvavo 30 mokinių (14%). • Projektas „Karjeros galimybės”. Dalyvavo 59 mokiniai (27%).
Bendruomenės	• Projektas „Žaliasis aitvaras”, laimėjęs Kauno rajono mokinių 2019 m. Aplinkosauginių projektų „Moksleiviai – bendruomenei” konkurso „Tausojantis vartojimas, atliekų vengimas ir jų antrinis panaudojimas” paramą. Dalyvavo 220 mokinių (100%). • Projektas „Sportuokime kartu 2018”, laimėjęs Kūno kultūros ir sporto programos įgyvendinimo iš Kauno rajono savivaldybės biudžeto konkurse paramą. Bendradarbiavimo projektas su Zapyškio bendruomenės centru. Dalyvavo 139 mokiniai (63%). • Projektas „Atverkime širdis”. Dalyvavo 18 mokinių (8 %). • Projektas „Draugų daugiau-gyventi smagiau” su Domeikavos gimnazija. Dalyvavo 16 mokinių (7 %).
Tarptautiniai	
Kiti	

Dalyvavimas projektuose 2019–2020 m. m.

Projektai	Pavadinimas / dalyvavusių mokinių skaičius (proc. nuo bendro mokinių skaičiaus)
Socialiniai	• Lions Quest programa „Paauglystės kryžkelės”. Dalyvauja 76 mokiniai (35%). • Projektas „Saugokime planetą”. Dalyvauja 60 mokinių (27%). • Vaikų ir jaunimo socializacijos programa „Visiems veikti ir patirti daug smagiau”. Dalyvauja 197 mokiniai (90%). • Projektas „Laimingą aplinką kuriame kartu”. Dalyvavo 175 mokiniai (80%).
Mokomieji	• Projektas „Matematikos pasiekimų gerinimas sukuriant ir efektyviai naudojant inovatyvias erdves”, laimėjęs ES fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas” priemonės „Ikmokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas” paramą. Dalyvauja 97 mokiniai (44%). • Projektas „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme” 2.2 veikla. Dalyvauja 101 mokinys (46%). • „Naujalis-kompozitorius ir kūrėjas”, skirtas 150-osioms gimimo metinėms. Dalyvavo 97 mokiniai (44%). • Europos kalbų diena. Dalyvavo 97 mokiniai (44%). • „Vaikų mokymo plaukti bendrojo lavinimo mokyklose programa”. Dalyvauja 22 mokiniai (10%).

	• Projektas „Karjeros galimybės“. Dalyvauja 40 mokinių (18%).
Bendruomenės	• Projektas „Sportuokime ir bendraukime, pažinkime ir džiaukimės“, laimėjęs Kauno rajono savivaldybės vaikų vasaros poilsio programų konkurso paramą. Bendradarbiavimo projektas su Zapyškio bendruomenės centru. Dalyvavo 30 mokinių (14%). • Projektas „Aktyvaus judėjimo ir taisyklingos laikysenos link“, laimėjęs Kauno rajono savivaldybės 2019 m. Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos sveikatos projektų rėmimo konkursą (stovykla Jadagoniuose). Bendradarbiavimo projektas su Zapyškio bendruomenės centru. Dalyvavo 30 mokinių (14%). • Projektas „Sportuokime kartu 2019“, laimėjęs Kūno kultūros ir sporto programos įgyvendinimo iš Kauno rajono savivaldybės biudžeto konkurse paramą. Bendradarbiavimo projektas su Zapyškio bendruomenės centru. Dalyvavo 140 mokinių (64%). • Projektas „Atverkime širdis“. Dalyvauja 16 mokinių (8 %)
Tarptautiniai	
Kiti	

* Socialiniai projektai – socialinius emocinius įgūdžius formuojančios programos ir projektai, nukreipti į santykius ir mikroklimatą (pvz. „OLWEUS“, „Antras žingsnis“ ir t.t.);

* Mokomieji projektai – dalykiniai ir informaciniai projektai (pvz. karjeros ugdymui, psichikos sveikatai, žalingiems įpročiams ir t.t.);

* Bendruomenės – projektai, kurie vyksta už mokyklos ribų su kitomis organizacijomis (pvz. su senelių ar vaikų globos namais ir t.t.);

* Tarptautiniai projektai – visi projektai, kuriuose tiesiogiai dalyvauja kitos šalys (pvz. įvairūs mokinių mainai, stažuotės ir t.t.).

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė švietimo agentūra 305238040, M. Katkaus g. 44, 09217 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL KAUNO R. ZAPYŠKIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS VEIKLOS VISUMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITOS
Dokumento registracijos data ir numeris	2019-12-12 Nr. SD-857(1.6 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mantas Masaitis, Bendrųjų reikalų departamento direktorius, atliekantis direktoriaus funkcijas
Sertifikatas išduotas	MANTAS,MASAITIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-12-12 16:12:57 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2019-12-12 16:13:50 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-05-25 18:12:23 – 2023-05-24 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Nacionalinė švietimo agentūra, Nacionalinė švietimo agentūra, į.k. 305238040 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-09-05 11:25:51 iki 2022-09-04 11:25:51
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.4.46
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2019-12-12 16:30:06)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2019-12-12 16:30:07 Dokumentų valdymo sistema Avilys